

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Hermanni Hamelmanni, S. S. Theol. Licent. & dum viveret
Superint. Oldenburgici, Opera Genealogico-Historica, De
Westphalia & Saxonia Inferiori**

Hamelmann, Hermann

Lemgoviae, 1711

VD18 11397225

Lib. II. agit. de Anholt/ Berneborg/ Braunschwig/ Cleve/ Engeren/ Geldren/
Holstein/ Lüneburg/ Mecklenburg/ Saxonia, Westfalia.

Nutzungsbedingungen

[urn:nbn:de:hbz:466:1-56092](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-56092)

LIBER SECUNDUS,
DE
DUCUM
ET
PRINCIPUM
SAXONIÆ INFERIORIS,
atque WESTPHALIÆ,
GENEALOGIIS ET FAMILIIS,
Ubi etiam obiter illorum res præclare gestæ
notantur interdum,

AUTORE
HERMANNO HAMELMANNO, Licent. Theol.
& hoc tempore Superintendente Ecclesiarum in Comitatu
Aldenburgico & vicinarum.

Anno 1582.

Hhh

Poten-

Potentissimi & Incltyti Daniae, Norwegiae, Gothorum &
Vandalorum Regis, excellentissimi
Monarchae

Domini FREDERICI II.

Filio & successori Serenissimo Domino

CHRISTIANO IV.

Regi Electo & per Daniam & Norwegiam designato,
ac illustrissimo Duci Schleswicensi, Holsatiae, Stormariae
& Dithmarsiae, Comiti in Alttenborg & Delmenhorst
Heroi maximae spei & Regiae indolis,
S. D. in Christo.

Legimus in sacris literis & historiis Biblicis, quod non solum diligenter
Genealogia Christi à duobus Evangelistis describatur, sed quod etiam
Moses seriem & Genealogiam Abrahamae recenseat, imo non solum ipsius
parentis, sed quoque filii nepotis & pronepotum videlicet duodecim Patriarcha-
rum nomina, & illorum familias passim diligenter exprimat & describat:
deinde cognoscimus ex libro Judicum, quae sit series ac successio Judicum &
Principum in populo Israël, quia & ibi familia eorum exprimitur. Suc-
cessio quoque Davidis Regis, ejusque Genealogia & origo prolixè descripta
est in libris Ruth, primo & secundo Samuelis atque in libro primo Regum &
Chronicorum: Sicut etiam in utroque libro Regum & Chronicorum, omnium
jam in Israël quam in Juda Regum, ordo, successio, familia, & origo se-
traditur: nec temere praeteritur. Imo in historiis Ecclesiasticis & sacris
etiam Constantini Magni familia, hoc est parentis, filiorum & pronepo-
rum, ut Galli, Juliani, atque affinis Licinii, expresse recensetur, sicut etiam
aliorum Monarcharum parentes, filii & successores traduntur ut Valentinia-
ni, Theodosii & similium: Et sicut ordinem & seriem successionis Episco-
porum in Ecclesia conservari continuo voluit Deus, sic quoque seriem & succe-
sionem Imperatorum & Regum in historiis continuari voluit, ut exiat etiam apud
Saxonem Grammaticum Roschildensis Ecclesiae praepositum, Helmoldum,
Pre-

Presbyterum & Albertum Crantziū, Decanum Hamburgensem, in Dania, atque in scriptis Joannis Bocerī, Licentiati, certa successio & series Regum Daniæ.

Cum igitur hæc ita se habeant, & Deus sit Deus ordinis, & non confusio, semper mirabiliter pro sua clementissima misericordia & miranda bonitate efficit quoque, ut sic Ordo Principum & gubernatorum in societate humana esset, qui in his terris alios homines doceant, regant & defendant, & illorum Principum ac Heroum sibi in ordine succedentium familiam, propagationem & conservationem in tanta confusione humani generis existere & ex singulari Dei providentia conservari certum est: Quando ergo superiori, hoc est, libro primo, vetus stemma illustrium Comitum & Baronum, qui adhuc cum titulis suis existunt & suas antiquas ditiones possident in Saxonia inferiori, in Angri-varia & Westphalia, atque Genealogias certas addita nonnunquam rerum à quibusdam gestarum historia, dederim, & eam V. Serenitatis parenti, Regi excellentissimo, atque Monarchæ longe potentissimo, reverenter & omni animi subjectione inscripserim, decuit etiam meam exilem personam, istius laudatissimi Regis lectissimum filium & novum Regem designatum non præterire: Volui ita, Serenissime Rex designitate, hunc librum V. Serenissima Majestati (que jam non solum in successionem paternorum & avitorum Regnorum, etiam ex Invictissimi Patris Regis judicio à Proceribus suscepta, sed quasi in adjutorium viri & adhuc florentis parentis Regis Inclyti vocata & assumpta est, subjeclissime dedicare humiliterque offerre: ad quam me præter eam, quam modo recitavi, plurima movent causa: primo quod V. Serenissima Majestas non solum in primo libro, vestro augustissimo parenti Regi, inscripto, leget veterum Comitum Altenburgensium, ex quibus vestrum Regium stemma derivatum est, Genealogiam & aliquot acta, & quomodo istorum celebrium Comitum Altenburgensium, seriem & stipitem deduxerim, usque ad hos meos Inclytos & illustres Comites Dominum Joannem & Dominum Antonium, Comites Altenburgicos & Delmenhorstanos, sed etiam in hoc libro, qui jam ad te designatum Regem mittitur, aliquam seriem Principum Holsatiæ & præstantissimorum V. Seren. Majorum ac Heroum in vestris hæreditariis Regionibus gubernantium, stemma aliquod & Genealogiam, quando hic de Ducibus Holsatiæ scribo, V. Seren. propositam, considerare poterit, quoniam ibi etiam V. Seren. Regiam successionem & stipitem ad V. Seren. usque deduco: Secundo quod similiter V. Serenitas hic illustrissimam materni stemmatis propagationem, quam hic refero de Ducibus Megapolensibus, intueri poterit: tertio quod hic quoque eadem, aviæ paternæ, quæ erat ex Ducibus inferioris Saxoniæ,

niæ, Angriuariæ & Westphaliæ Clarissimis nata & orta, celebrem Genealogiam diversis hujus libri locis insertam cognoscat, & istius vestra avia matris, hoc est, proavia Serenitatis vestra, quod est Brunsvicensium & Lunsburgensium Ducum, stemma hic descriptum habeat, quarto quod juniores Heroes atque Regum filii, aliorum Regum & Principum rebus gestis & antiquis familiis delectentur, & non sine voluptate talia legant scripta, que vel ipsorum Majorum aut propinquorum res gestas & stirpem continent vel referant. Quinto cum ipsa experientia dicat, juniores Principes ac Regum Majorum exemplis vehementer ad virtutem excitari, sic in hoc libro volumus vestros suos laudatissimos Majores imitandos proponere, ut illorum rebus gestis, ad res quoque magnas perficiendas instigetur.

Cujus rei domesticum exemplum ex vestra Regia familia subjiciam. Accipimus enim ex fide dignis hominibus & probatis testibus, quod quando potentissimus Cesar, Carolus V, ingrederetur semel Moguntiam urbem, salutaturis Electorem Moguntinum & Cardinalem Alberum, V. Majest. proaviam fratrem, splendide fuerit ibidem exceptus à Metropolitano Capitulo, & postquam Casarem pro dignitate; convivio tali Monarcha digno, tractasset, jussisset Imperator atque in mandatis dederat suo ex sorore nepoti lectissimo Principi Juveni Dn. Joanni, Christiani II. Danorum Registunc Capitei filio (quem in sua aula Cesar curaverat diligenter latinis literis erudiri & ad virtutem, historiarum lectionem, ad quam eum assuefecerat; institui) in Decano & Capitulo Metropolitano nomine Casaris avunculi sui gratias agere, & propensum erga eos animum latinè significaret: Id quidem in sermone Regius Juvenis, & tam splendide, tam compe & tam eruditè orationem latinam nomine avunculi Casaris pertexerat, ut omnes aulici, & ipsi etiam Heroes ac Nobiles cum Doctoribus & consiliariis atque adeo ipse Imperator, tam eruditam promptitudinem dicendi in Juvene Principe mirati essent: Interim Capitulares obstupefacti ad tanti Ducis Juvenis suaviloquentiam & extemporalem orationem latinam, obmutuerant omnes, & nemo ex istis civibus tam peritus inveniebatur, qui vel hiscere, nedum idoneo sermone in Latina lingua respondere, tam præstanti Regia Indolis Heroi, Dn. Joanni Duce Schlesvicensi & Holsatiæ, qui postea in aula avunculi sui Casaris morituro, potuisset.

Itaque ego senex V. Ser. Majest. ab exemplis Majorum reverenter moneo, ut juxta mandatum Psalm. 2. Erudimini, qui judicatis terram, in hac sua Regia Adolescentia se sinat erudiri & probe literarum cultu imbui.

Esti vero libellus hic sit tenuior, quam ut deberet V. Serem. Majest. offerri.

tamen hic non obterniones sed ipsam materiam Regibus & Principibus viris vere convenientem, qua hic tractatur, Clementissime considerabit, atque piam voluntatem auctoris non improbat. Habet V. Ser. domesticum exemplar in fortissimo Rege & invictissimo Monarcha patre suo, habet V. Ser. Illustrissimam matrem vestra Regia Adoleſcentia informatricem piissimam: deinde cum V. Seren. Majest. avi paterni, qui laudatissimus & sanctissimus Rex fuit, nomen referat, spero etiam V. Sereniss. Majest. istius virtutes, pietatem clementiam, & humanitatem cum erga quos suis, tum imprimis erga ministros Ecclesia & Theologos, aliquando expressuram esse. Quod V. Serenitati filius Dei Jesus Christus Rex Regum concedat: Est in vestra Regia Aula magnus ille Doctorum patronus Generosus, amplissimus & vere præstantissimus Heros, Dominus Nicolaus Raas/Regius Cancellarius dignissimus, qui quoque coram V. Ser. Majest. poterit de hoc nostro labore, quem ejus ampliss. Excell. acerrimo judicio submitto, testari. Christus Jesus provehat ad nominis sui gloriam V. Seren. Majest. florentem indolem suo Spiritu, ut sit re & nomine Christianus Rex, magnaliaque præstet, Amen.

V. Sereniss. Majest.

humillima subjectione observanter colens,

HERMANNUS HAMELMANNUS,
Licent.

LIBER

LIBER SECUNDUS,
DE PRINCIPUM Saxoniae & Westphaliae
Genealogiis.

A.

ANHOLT familia Principum vetus, quæ etfi proprie ad Saxoniam inferiorem non pertinet, sed ad superiorem Saxoniam; tamen cum in terminis Archiepiscopatus Magdeburgensis etiam in inferiori Saxoniam habeant modo quædam Dominia & possessiones isti Heroes, & deinde cum Saxoniam Electoralem remoto ab Electorali dignitate Henrico Leone, inde descendant, & postea etiam in originem suam trahant Duces Saxoniam in Lowenborg / partim ex Alberti Crantzii historiis, partim ex libro Andrea Heppenstedti dicto Stammbuch / partim ex Georgii Fabritii Chronico de Electoribus Saxoniam, quædam referam, postea ipse ex veteri Saxonico Chronico quam Ducum Saxoniam Genealogiam subjungam & deinde lectorem remittam ad Genealogiam & Chronicon Illustriss. Principum Anholdiorum, Comitum veterum in Ballenstede & Ascania, Dominorum in Dornborg & Zerbst / quæ Genealogia Germanicè edita est cum præfatione Philippi Melancthonis Lipsiæ, in officina Jacobi Bernwardi, per autorem Ernestum Brotuffsum, qui eas Principum familias illustrissimas, sex libris prolixè comprehendit anno Domini 1556.

ANHOLTUM fuit olim arx & castrum in Harsinea sylva, dictum olim Onholt quasi sine ligno, quæ ex saxo exsculpta planè esset anno Dni 446 cum ab ESICO Comite in Ballenstet & Anholt conderetur ex Ballenstede Canobium Canonicorum Regularium, transtulit is sedem in castrum Anholt / quod tamen creditur postea destruxisse Henricus Leo.

Anno Domini 1154. Fredericus I. dictus Barbarossa constituit Bernhardi Electoris Saxoniam filium HENRICUM I. Principem in Anholt / ex quo descendant isti Principes, qui hæctenus in Anholt fuere. Num ex Bernhardo illo Electore Saxoniam, qui fuit Alberti Ulrici Electoris Brandenburgici filius, & est à Frederico I. Casare constitutus Elector Saxoniam, ex auctoritate Henrico Leone, tres Nobilissimæ familia descendant, primo Electorum Saxoniam, deinde Ducum inferioris ad Albim in Lowenborg / tertii moderni Anholdini Principes. Loquar primo de Electoribus Saxoniam ut ordine sunt secuti, Albertus I. cui successit Albertus II. primi filius Rodolphi

Rodolphus ex filia Rodolphi I. Imperatoris natus, qui genuit Rodolphum II. ex Jutta Brandenburgica, & erat ei frater Wencelaus, qui Lüneburgum habuit in possessione, cujus filius erat Rodolphus tertius Elector & post illum frater Albertus III. in quod desit Electoralis Saxonie familia, & Dignitas Electoria tunc est à vera linea Ducum Saxonie in Löwenborg translata, & quoque Anholdinis Principibus adempta, & per Sigismundum Casarem deducta ad Thuringia Landgravios & Marchiones Misnenses. Etsi ERICUS Dux in Löwenborg, Saxonie, Westphalia & Angrivaria Princeps, ratione legitimæ successionis ambiret Electoratum, tamen repulsam passus est, & aliquoties de ea re protestatus est: ita Electoralis Dignitas Saxonie in Anholdina familia duravit annis 227. Secunda Ducum Saxonie familia ex illo Bernharde nata, est Ducum Saxonie in Löwenborg, ERICUS I. & ERICUS II. qui genuit Wencelaum ex quo ERICUS III. genitus est, qui genuit BERNHARDUM, ERICUM IV. & Joannem Episcopum Paderbornensem & postea Hildesimensem; BERNHARDUS produxit Joannem, qui genuit ERICUM V. Episcopum Monasteriensem, Bernhardum Canonicum Coloniensem, RODOLPHUM & MAGNUM, qui ex Catharina Brunsvicensi genuit filium Franciscum, Dorotheam Reginam Dania, Claram Francisci Lüneburgici Ducis conjugem, Catharinam Gustavi Regis Svecie primam conjugem matrem Regis Erici, Ursulam Henrici Ducis Megapolensis conjugem & Sophiam, Antonii Comitis in Oldenborg & Delmenhorst uxorem, FRANCISCUS ducta Henrici Ducis Saxonie & Marchionis Misnensis filia & sorore Electorum Saxonie Mauriti & Augusti potentissimorum Principum Sophia, genuit Magnum (cujus uxor est Svecorum Regum Erici & Joannis soror N.) gerentem bellum cum fratre Francisco juniore ratione arcis Raceburgica, Franciscum, cujus conjunx est Pomeranica Ducissa Philippi Ducis filia N. ex qua aliquot proles sustulit Ducales (Mauritius Dux & frater eorum aliquam Nobilem duxit sibi conjugem) Henricum Archiepiscopum Bremensem, Administratorem Osnaburgensem & Paderbornensem, & filias de quibus postea dicemus, & Fredericum Chori Episcopum Coloniae & Præpositum Bremensem.

Tertia ex isto BERNHARDO Electore primum post rejectum Henricum Leonem creato familia propagata est Anholdinorum Principum, qui ex ejus filio tertio Henrico (alii eum vocant Otthonem) nati sunt, & ex his certam dat Genealogiam Brottauffius, cujus summam hic subjiciam.

ALBERTUS I. Comes Ascania & in Ballenstadt genuit POPPONEM

ex Richarda, Nobili Principissa de Hennenborg / Popponis filia, POPPO
 duxit ex Regibus Galliarum ortam Principissam Gundewinam, quæ ei pe-
 perit ALBERTUM II. Capitaneum egregium, qui ex Chunhila Comi-
 tissa in Wothin & Merspurg / genuit OTTHONEM II, Consiliarium
 Henrici Aucupis vel primi Cesaris, & hic OTTHO habebat conthorale
 Irmegardam, Comitissam in Holstein / & genuit ALBERTUM III. Henri-
 cum, Otthonem III. Esicum : ALBERTI III. conjunx erat Luitgardis
 Comitissa in Ringelen / & OTTHONIS uxor erat Wilhelmi Comitis & Mar-
 gravii de Heineck filia, quæ caruit prole : Ex ALBERTO III. nati sunt
 Sigfridus & Sigismundus : SIGISMUNDUS obtinuit in divisione Comi-
 tatum Ascanie & SIGFRIDUS obtinuit Ballenstadt & Bernborg, SIG-
 MUNDUS habebat sibi sociam conjugalem, filiam Comitis de Weym-
 SIGFRIDI uxor erat ultimi Margrafi in Lauzenis Otthonis filia, quæ
 ei peperit SIGFRIDUM II. & ALBERTUM IV. SIGFRIDUS dedit
 viduam Henrici Schwartzenburgii Comitis Annam : ALBERTUS IV.
 duxit filiam alicujus Comitis de Alsburg Dithburgam, quæ ei peperit
 Sigismundum II. ALBERTUM V. & Wolradum ; Sigismundus in Ungaria
 veneno tollitur : ALBERTUS V. duxit conjugem Hildam, heredita-
 riam filiam Comitatus de Wolpe / & se scripsit Comitem quoque in Wol-
 pe / ex qua ei nati sunt ESICUS, fundator collegii Canoniorum in Ballen-
 stedt / Theodorus primus novo isto collegio Præpositus ALBERTUS VI.
 qui cum senè virgine & anu Dithburgæ Comitis de Witsin Dodonis filia,
 contraxit nuptias & impetravit Marchionatum in Soltwedel / de Hen-
 rico II. Cesare ; WOLDEMARIUS autem Alberti IV. filius duxit con-
 jugem Catharinam, Comitissam Schwartzburgicam, ex qua nati sunt
 SIGISMUNDUS & Woldemarus : SIGISMUNDUS duxit Annam he-
 redem Marchionatus in Soltwedel / ERNESTUM I. & Otthonem genuit
 & post Albertum VI. obtinuit illum Marchionatum ERNESTUS I. a
 Cesare Henrico II. & isti ERNESTO conjunx erat Stadenfis Comitis
 Henrici filia Hildegarda, & genuit Ordolphum & ESICUM, pugnantem
 contra Vandalorum Regem Primislaum, ex ESICO natus est ALBER-
 TUS VII. & Henricus, qui cum conjugè vetula Margaretha de Soltwedel
 & Holstein moritur absque heredibus ESICUS autem Alberti V. filius, quæ
 in suo novo collegio constituit fratrem Theodorum Præpositum, duxit
 uxorem Mechtildin Marchionis Saxonie Egberti filiam & genuit Ordol-
 phum, Ludovicum (discedentes absque heredibus) & OTTHONEM
 Marchionem in Soltwedel / Comitem Ascanie, Ballenstadt & Wolpe, quæ

ducta conjuge *Heilica Ducis Saxoniae Magni & Electoris filia*, genuit *ALBERTUM URSUM, Electorem Brandenburgensem & HENRICUM Comitem Ascania*. Ex illo *ALBERTO* bellicolo Principe nati sunt duo Electores, *OTTO Elector Brandenburgicus* (ex quo descendebant Electores *Marchia usque ad Fredericum Burggravinum Nurembergensem*) & *BERNHARDUS Comes Ascania*, quem constituit *Fredericus I. Caesar Electorem Saxoniae & Ducem Angariae & Westphaliae*, ex quo descendebant Electores *Saxoniae usque ad Fredericum Marchionem Misniae*, & ab illo quoque descendunt *Duces Saxoniae in Lotwenborg* / qui adhuc superflites sunt: *BERNHARDO* nati sunt ex *Jutta Woldemari Regis Daniae filia*, *ALBERTUS Elector Saxoniae & Dux Angriovariae & Westphaliae*, & *HENRICUS I. Princeps in Anholt* per *Fredericum I.* constitutus. Cujus conjunx erat *Mechthildis, filia primi Ducis Brunsvicensis & Luneburgensis Otthonis*, & hujus soror nupsit *Henrici fratri Alberto*, primo ejus nominis Electori: *HENRICI* filii erant *Albertus Episcopus Halberstadensis*, *SIFFRIDUS & OTTO Principes in Anholt / Comites Ascania & Domini in Berneborg / SIFFRIDUS* duxit in conjugem, *Comitissam in Gleichen N.* quae ei peperit *HENRICUM & RODOLPHUM*; *SIFFRIDUS* pater fundavit collegium vel coenobium *Goswigkum*, *HENRICI II.* conjunx erat *Sophia Landgravia Thuringia*, qui excommunicatus abiit *Romam* & petiit absolutionem à *Papa Henrico*: *OTTO I. Princeps in Anholt* / duxit *Irmegardim* filiam *Hermani Landgravi in Thuringia*, & genuit *WALDEMARUM I. Principem Anholdinum*, qui ex *Beatrice Comitissa de Alttenborg / HENRICUM III. & OTTHONEM II. Principes Anholdinos* genuit. *HENRICUS III.* filius *Woldemari I.* habuit duas conthorales, priorem *Margaretham Landgraviam Alsatia* (quae ei peperit *Henricum IV.* mortuum anno Dn. 1393. & *OTTHONEM III.* cujus conjunx erat *Comitissa de Gleichen*) alteram conjugem *Sophiam Landgraviam Thuringia*, quae ei peperit *BERNHARDUM I.* qui ex *Principum Anholdinorum familia*, factus est *Elector Saxoniae*, *SIGISMUNDUM Principem Anholdinum*, habentem uxorem *Ameliam, Herois Henneburgici Henrici filiam*, sine haerede mortuum: *BERNHARDUS primus* ejus nominis *Princeps Anholdinus*, & *secundus* ejus nominis *Elector Saxoniae*, duxit *Archiducis Austriae Lupoldi filiam Agnezam*, & ex ea genuit *Rodolphum II.* *Electorem Saxoniae* (ex quo reliqui *Electores Saxoniae*, qui erant usque ad *Fredericum Marchionem Misniae*, & *Duces Engariae & Westphaliae in Lotwenborg* propagati sunt) *Albertum Episcopum Halberstadensem*, atque *BERNHAR-*

HARDUM II. Principem Anholdinum, & Othonem III. qui duo potiores fratres dividebant hereditarias ditiones, sic BERNHARDO contigit Dominium in Berneborg/ quod ejus posterio obtinuerunt usque ad ultimum in calinea deficientem absque hæredibus: OTTO III. obtinuit Anholdinum Principatum, & ex eo descendit mascula linea, quæ adhuc hodie (laus Christo) durat & existit: ideo de Bernhardi linea dicemus primo, deinde ea recitata veniemus ad Othonis Principis Genealogiam. BERNHARDI filii erant HENRICUS & OTTO IV. Domini in Berneborg. Ex Henrico Domino in Berneborg nascuntur BERNHARDUS III. OTTO Rodolphus, ex his tribus solus OTTO subit conjugium & genuit Rodolphum Episcopum Halberstadensem, Othonem & Georgium, Georgii conjugalis erat Agneta Pomeranica Ducissa, quæ peperit Bernhardum, habentem in conjugem Hedewigam, filiam Ducis in Sagen / sed sine hæredibus masculis morientem, ita post ejus mortem anno Dn. 1468. pervenit rursus Bernburgum ad Georgium Principem.

Redeo jam ad OTTHONEM Bernhardi Electoris Saxonie secundi filium qui magnalia gessit, & genuit ex Thuringica SIFFRIDUM vel Sigismundum, habentem conjugem Adelheidam illustrem, ex qua nati sunt Henricus Archiepiscopus Magdeburgensis, WOLDEMARIUS, ALBERTUS, Joannes & Ernestus: WOLDEMARIUS & Albertus fratres duxerunt duas sorores nempe Rodolphi Electoris Saxonie filias: Ex WOLDEMARO nascitur Woldemarus cito discedens, & perit bello pater Woldemarus, frater Alberti, & uterque frater incepit edificare arcem Dessau: ALBERTI filius est Joannes, qui factus est hæres, & ducta uxore Elizabetha Comitissa Henneburgica genuit SIGISMUNDUM, Albertum claudum & Rodolphum Episcopum Sverinensem; SIGISMUNDUS filius Joannis clam ex ditioe sua, propter inrositatem uxoris discedit: Hic aluit aulam in Serbest & ejus frater ALBERTUS CLAUDUS in Carthe: ex SIGISMUNDO descendit linea modernorum Principum Anholdinorum, de qua postea dicemus: nunc percurramus familiam ALBERTI CLAUDI primum: Hic ALBERTUS CLAUDUS duxit conjugem Elizabetham Comitissam Mansfeldicam, & ea peperit marito filios ADOLPHUM I. & Wilhelmum maturius morientem, WOLDEMARIUM & ALBERTUM. WOLDEMARIUS Alberti claudi filius, habuit conjugem Margaretham, Comitissam in Egelen/ quæ peperit Joannem, Canonicum Magdeburgensem. ADOLPHUS I. aulam habuit in Serbest & erat ei uxor Cordula Alberti Comitis de Rupin & Lindau filia, ex qua genuit Wilhelmum, monachum Minoritam vel observantem, Magnum Canonicum Magdeburgensem.

Magdeburgensem & postea præpositum, *Adolphum II. Episcopum Mers-*
burgensem.

SIGISMUNDUS Alberti claudi frater habuit conjugem *Juttam* Comitissam de *Quersfurt* / quæ illi peperit *Albertum* & *Sigismundum* cito morientes, *Joannem præpositum Mersburgensem*, & *Canonicum Magdeburgicum*, *Woldemarum* & *Ernestum*, decedentes antequam inirent conjugium, & *GEORGIUM*, qui ducta *ultimi Domini in Vernborg Bernhardi filia Metta*, consequitur *Comitatum in Vernborg* / sed post eam demortuam, habuit ordine tres adhuc in matrimonio matronas illustres, ut *viduam Rodolphi Electoris Saxonie Euphemiam*, tertio *Sophiam Comitissam de Holsstein* / *quartam* habuit conjugem *Annam Comitissam de Rupin & Lindaus* unde in extremo suo senio nata est *Anna* filia, elocata *Joanni Comiti Alsenburgico & Delmenhorstano*, & ea fuit *avia horum meorum Comitum*, ut *Dn. Joannis & Dn. Antonii*: interim *GEORGIUS* ille primus ex quatuor istis uxoribus genuit *Laurentium*, *WOLDEMARUM*, *Rodolphum*, *Bernhardum*, *Georgium*, *Henricum* & *Ernestum*: Ex his filiis claruit bellicoso Marte *Rodolphus*, qui castra secutus *Maximiliani I. Cæsaris* multa prospere perfecit in Italia contra *Venetos*: *WOLDEMARUS* *Georgii* filius ex *Margaretha Comitissa Schwartzburgica*, genuit *WOLFGANGUM*, qui *Augustane Confessioni* subscripsit anno *Dn. 1530.* & *Margaretham uxorem* secundam *Joannis Electoris Saxonie*, matrem *Joannis Ernesti*, *GEORGIUS II. primi filius ducta Agneza Brandeburgica* unam genuit filiam maturius morientem: *ERNESTUS* vero filius *Georgii I.* duxit filiam *Henrici Ducis Munsterburgensis in Schlesia*, *Margaretham* in conjugem, & genuit *Thomam* cito morientem, *JOANNEM propagatorem familia*, *Georgium III.* doctum & piissimum Principem, concionibus habendis & editis libris clarum ac illustrem, administratorem *Merspurgenfis Ecclesiæ*, *Præpositum Magdeburgensem*, & *Joachimum* vere religiosum Heroa. *JOANNES Ernesti filius* duxit *Margaretham*, *Joachimi primi filiam & secundi Joachimi Electoris Brandenburgici sororem*, ex qua ei nati sunt *Carolus* maturius discedens, *Joachimus Ernestus*, & *BERNHARDUS*, atque *Maria* elocata *Alberto Comiti in Barby*: *BERNHARDUS* duxit conjugem *Claram* filiam *Francisci Ducis Lunenburgensis*, quæ ei unicum filium *Franciscum Georgium* peperit, sed is illustris puer moritur ante patrem *Bernhardum*, qui curavit patruum sui *Georgii* Principis opera in *Latinam linguam* transferri & publicari: *JOACHIMUS ERNESTUS* duas habuit uxores, primam *Agnezam Comitissam in Barby* / quæ ei peperit *Annam Mariam*, elocata

catam Joachimo Duci in Siquis / Elizabetham conjugem Electoris Branden-
burgici Joannis Georgii, Joannem Georgium, Christianum & Sybillum
secunda Joachimo Ernesto conjunx est Leonora Christophori Duci Wirtem-
burgensis filia, quæ ei peperit BERNHARDUM & adhuc duos filios N. N.
atque filiam.

Ernestus Brottauffius conscripsit quidem eleganter horum Principum
Genealogiam, sed eam plenius & absolutius dedisset M. Georgeus
Torquatus, pastor Neapolitanus Magdeburgensis, si ei vivere licuisset.
Nam ille rarissima & absconditissima passim ex gratia Sigismundi
archiepiscopi per duas dioceses ut Magdeburgensem & Halberstadensem
in oppidis, cœnobiis, & collegiis (quia omnia secreta investigando in-
tatus erat) consideravit & observavit & ad hoc negotium patronum
sensit & habuit BERNHARDUM Principem Anholdinum.

B.

BERNEBORG, de hoc Dominio idem dicamus, quia ad aliquod
secula subfuit Principibus Anholdinis.

BRAUNSWIG. Braunschwigum civitas & Dominium primo vel Comi-
tatus fuit, sed nepos Henrici Leonis, filius Wilhelmi, Otto conseqnitur
Ducis titulum à Frederico II. nonnulli historici horum Ducum Genealogiam
tantum usque ad Henricum Leonem deducunt, sed ego alius eam
extendam, & quicquid hic laboris impendi, hoc præstiti in honorem
Illustrissimorum Principum ac Dominorum, Dn. Julii, ejusque filii
Dn. Henrici Julii, Episcopi Halberstadensis & Mindensis, Dn. Wilhelmi ju-
nioris, ejusque filii Dn. Ernesti, atque excellentium fratrum Dn. Wolve-
gangi & Dn. Philippi simili jure Ducum Brunsvicensium & Lunebur-
gensium; Dominorum mihi Clementissimorum. WEDEKINDUS
Rex Saxonie Westphaliaque genuit multos filios, ex Gena Danica, inter
alios Wigbertum, qui cœnobium Wibershausen prope oppidum Nordheim
fundavit, Wigberti filii erant Walbertus & BRUNO, ex matre Sindarilla
Phrisica: BRUNO arcem Brunstein prope idem oppidum Nordheim
extruxit & fundavit cœnobium Brunshusen prope Gandersheim & hic
genuit ex Nobili Susanna LUDOLPHUM fundatorem illustris collegii
Gandersheim, qui procreavit ex Oda conjuge BRUNONEM & TAN-
QUARDUM, fundatores urbis Brunsvicensis (ut vocaretur Brunsvicus)
atque OTTHONEM: Bruno & Tanquardus pugnantes contra
Van.

Vandalos occubuerunt in pugna, & in cœnobio Ebſtorff ſepulti ſunt :
 Extat gravis oratio & plane Chriſtiano principe digna, apud *Cranzium*
 quam *Bruno* ante pugnam habuiſſe dicitur ad milites : OTTO duxit
 conjugem *Luigardam*, *Arnoldi Caſaris filiam*, quæ ei peperit HENRICUM
aucupem, primum ejus nominis & etiam ex Saxonibus primum Impe-
 ratorem : Hic *Henricus* animoſus Monarcha ex *Mechtilda Theodori Co-*
mitis de Altenborg & Ningelem filia, genuit OTTHONEM magnum
 Imperatorem glorioſiſſ. *Brunonem Episcopum Coloniensem* & HENRICUM
 Ducem *Bavaria* & aliquot filias partim *Gandershemii*, partim *Quedelen-*
burgi (ubi ille illuſtre veſtaliſſimum virginum fundabat collegium) *Abba-*
tiſſas exiſtentes, OTTO magnus, qui ſicut pater magnalia geſſit bella,
 majora perfecit & nomen Magni meruit (ſicut Alexander Magnus,
 Pompejus magnus, Conſtantineſ magnus, & Theodoſius magnus
 dicti ſunt) ex prima conjugē *Editta, Regina Anglia*, *Wilhelmum Episco-*
pum Moguntinum, & LUDOLPHUM ducentem *Hermani Ducis Suecia*
 vel *Suevia* unicam filiam N. quo nomine fit *Dux Suevia* (& ex eo natus
 eſt OTTO & ex *Orthone BRUNO*, qui poſtea *Papa* factus, dictus eſt *Geor-*
gius V.) genuit : Interea mortua priore conjugē, ſecundo ducit *Alhei-*
dam, filiam Rodolphi Regis Burgundia, quæ erat *vidua Lotharii Longobar-*
dorum Regis, quæ ei peperit OTTHONEM II. Imperatorem, &
Henricum. OTTO II. multa præclare geſſit & ducta *Theophania, Nice-*
phori Orientalis Caſaris filia, genuit OTTHONEM III. Imperatorem
 ſed absque liberis diſcedentem, *Sophiam Abbatiffam in Quedlenborg/*
Mechtildam alicujus Pfalsgravi conjugem : HENRICUS vero *Dux Ba-*
varia, & frater *Orthonis magni*, ex *Arnolphi Bavaria Ducis filia Judith,*
 genuit BRUNONEM, *Saxonia Margraſum*, *Gerbergam doctiſſimam Abba-*
tiſſam in Gandersheim / cujus erudita ſcripta extant, HENRICUM *He-*
zelonem Ducem Bavaria, ex quo natus eſt HENRICUS II. *Cæſar* (dictus
Sanctus) & *Bruno Episcopus in Augſpurg* : Ex BRUNONE vero *Saxonia*
Marggraſio, Henrici fratris Orthonis magni filio, Domino Brunsvige, nascitur
 BRUNO & EGBERTUS & *Gertrudis* ; BRUNONIS uxor erat *Mech-*
tildis Galliarum Regis filia, quæ ei peperit *Ludolphum* ex quo natus eſt
Bruno, qui in caſtris *Henrici III.* periit : EGBERTI conjunx erat *Gerberga*
 filia *Ducis de Lauſberg*, ex quibus oritur *junior Egbertus* in mola occiſus :
 tunc *Gertrudis* amita *junioris Egberti* mortuo ipſius ex fratre nepote,
juniore Egberto fit hæres patrii *Dominii* & nupſit *Henrico Crasso*, (qui
 originem habebat ex *Henrico filio Orthonis magni, fratre Orthonis II. Im-*

peratoris ex Albeida) Domino Brunsviga, Othonis Comitis in Brunstein
 vel in Bommelstein & Nordheim filio, cujus avus erat Siffrius Comes in
 Bommelstein & Brunstein/ & hic Henricus Crassus perit in Phrisia Norda:
 Ex hoc Henrico Crasso & Gertrude nascitur unica filia Rixa, conjunx Lotha-
 rii primò Ducis Saxonie atque Electoris, deinde Imperatoris, que rursum
 peperit suo Domino, Casari Lothario unicam filiam Gertrudem, que elo-
 catur HENRICO SUPERBO vel Guelfo aut Guelphoni, Duci in Saxia,
 Electori Saxonie, Duci Angravaria & Westphalia, Domino in Brunstein &
 Comiti in Nordheim/ qui genuit HENRICUM LEONEM, cujus mater
 fuit soror Regis Anglia Mechtildis, atque magnanimus Heros ac Princeps
 Elector; HENRICUS LEO nunquam ante se habuit potentiorum Electo-
 rum, nec etiam hætenus post se, nisi hodie æquiparandus esset poten-
 tissimus Elector Saxonie Augustus ipsi Henrico Leoni, qui magna præstitit
 sed tandem est ex invidia, odio & malevolentia Episcoporum vicinorum
 exutus Electorali dignitate, & tribus Ducatibus per Fredericum I. Casarem:
 HENRICI LEONIS autem filii erant Henricus Pfaltzgravius Rheni,
 qui sine masculis hæredibus moritur relictis duabus filiabus, quarum
 una Lodovico Bavaro Duci & altera Marchioni Badensi N. elocatur)
 Otto II. filius Henrici Leonis & Casar vel Imperator IV. ejus nominis
 (qui ex Beatrice Philippi Romanorum Regis filia nullam prolem habuit)
 & WILHELMUS III. filius Henrici Leonis (ex quo Wilhelmo familia Du-
 cum Brunsvicensium & Luneburgensium, qui adhuc existunt, prodit & pro-
 pagata est) atque quartus filius Ludgerus maturius moriens.

WILHELMUS Principis uxor erat Helena, Regis Dania Waldemari filia,
 ex qua nascitur OTTO, primus Dux Brunsvicensis, & Luneburgensis creatus
 à Frederico II. Casare, cujus conjunx erat Mechtildis Brandenburgica,
 quæ ipsi peperit Elizabetham, Wilhelmo Hollandico Comiti & Electo Roma-
 norum Regi desponsatam, Albeidam Anholdini Principis conjugem,
 Agnezam Lantgraviam Thuringia, Othonem Episcopum Hildesheimensem,
 Conradum Episcopum Verdensem, ALBERTUM & JOANNEM, qui
 diviserunt Ducatus; sed in Joannis posteris, cui contingebat Lunebur-
 gicus, cito desit Genealogia & ad stemma Ducis Alberti transit suc-
 cessio: Ex ALBERTO nascitur ALBERTUS (dictus ob egregia bella
 & alia magnalia præclare gesta Magnus) vincens Moguntinum præli-
 um, huic Alberto Duci, dicto Magno, erat conjunx Elisabeth Hassiaca,
 & huic nati sunt liberi HENRICUS mirabilis (ex quo descendit familia
 Ducum Brunsvicensium de Grubenhagen/ quam ordine, postquam hanc
 prius

prius fideliter dederimus, litera G. postea subjiciemus) WILHELMUS II° maturius moriens, at interim hæredem relinquens, qui cito moritur? ALBERTUS pinguis, propagator familiæ, atque Conradus, Luderus & Otto ordine tres sine hæredibus decedentes. ALBERTUS dictus pinguis ex Rixa Ducis Vandalorum filia, genuit multas proles, quarum nomina hæc sunt, Albertus Episcopus Halberstadianus, Henricus Episcopus Hildesimensis, Joannes Magister Teutonici ordinis in Borussia, OTTO dictus largus possessionem in terra Gottingensi consequens (qui erat erga omnes munificus & benevolus, sed moritur absque hæredibus) ERNESTUS & MAGNUS, qui duo posteriores fratres dividunt rursum Ducatum Brunsvicensem, quia Joannis adhuc posterii obtinebant Luneburgicum Ducatum. ERNESTUS occupat post Otthonem largum & fratrem, terram Gottingensem, & MAGNUS Brunsvigum & Wolfelbutum; Ernesti conjunx erat Regis Sicilia filia N. ex qua genuit OTTHONEM armipotentem, qui patriæ bellico Marte multa adjecit, & Otthonis armipotenti conjunx erat ex Ducum Bergensium, qui tunc Comites erant, familia orta nomine Margaretha, ex qua genuit duos filios Wilhelmum maturius discedentem & OTTHONEM monoculum, cujus conjunx fuit Agneta Hassiaca, quæ peperit unicam filiam, elocatam Erico Duci Brunsvicensi de Grubenhagen; MAGNUS vero nomine & re magnus, ex unica postremi Ducis de Salsberg filia genuit Albertum Archiepiscopum Bremensem, Ludovicum factum per conjugem Ducem Luneburgensem, sed sine hærede mortuum, Conradum in Italia decedentem, Joannem Primatem prasulem Magdeburgicum, Helenam Otthonis Hoyensis conjugem & Agnetam Erici ibidem Comitis conthoralem & Magnum Torquatium, cui adimitur Luneburgum; interim junior MAGNUS genuit ex Brandenburgica uxore N. Fredericum, electum Cæsarem, at dolo in itinere ex instinctu Moguntini Electoris occisum, BERNHARDUM Ducatum Brunsvicensem possidentem, Otthonem Archiepiscopum Bremensem, & HENRICUM, qui Ducatum Luneburgicum recepit, & hunc captivum Comes de Lippia habuit) atque Elizabetham conthoralem Mauritiis Comitibus Aldenburgici. Ex BERNHARDO & Alberti Saxonici Ducis ad Albim filia N. nascuntur OTTO (qui ex uxore sua, quæ Schowenbergica erat nullum reliquit hæredem) & FREDERICUS, qui ex Magdalena Brandenburgica genuit Luneburgicos Duces, ex cujus posteritate adhuc hodierni Duces in Luneborg existunt (de quibus postea litera L. dicturus sum.) Cum autem incideret controversia inter fratruales, videlicet inter

Hen-

Henrici filium & Orthonem Bernhardi filium, & propterea utrobique nascerentur cruenta bella, ita tandem per mediatores est pacificatio facta, ut Ducis HENRICI filii ex Sophia Pomeranica nati, WILHELMUS & HENRICUS fierent Duces Brunsvicensis & rursus Ducis BERNHARDI filii essent ac fierent Duces Luneburgenses: *Wilhelmi & Henrici soror erat Catharina, quæ elocata est Electori Saxonie Marchioni Missia, HENRICUS dictus pacificus frater Wilhelmi, duxit conjugem Helenam Clivensem, quæ ei peperit unicum filium Wilhelmo Hennebergico Heredi electam: WILHELMUS vero dictus Godesko/ Heros bellicosus & victoriosus, qui septies victoriam contra hostes obtinuit & sex Comitatus in Ducatu adjunxit, & bellico jure consecutus est, duxit Ceciliam Brandenburgicam, & ex ea genuit FREDERICUM & WILHELMUM, deinde ex secunda conjugem, quæ erat Mechthilda Schowenburgica nullam sustulit prolem: Fredericus & Wilhelmus junior Wilhelmi victoriosi filii erant bellatores: militabant diversis in locis. FREDERICUS habuit conjuges duas, unam Annam ex Ducibus Brunsvicensibus de Grubenhagen coactam & alteram Margaretam de Ritberg Comitissam, sed utraque caruit hæredibus. WILHELMUS junior Frederici frater & bellicosus imo victoriosus Wilhelmi filius, genuit ex Elizabetha Stolbergica, Henricum & ERICUM fratres Marte ferocientes & strenuos pugnatōres vel bellatores. ERICI Ducis prior conjugem erat Catharina Saxonica Ducis Alberti filia & Archiducis Austrie vidua, ex qua nascitur filia nomine Anna Maria citius moriens, secunda ei erat uxor Elizabetha Brandenburgica Joachimi II. Electoris soror & prima filia, ex qua Duci Erico nate sunt filia & unus filius, videlicet Anna Maria Ducis Alberti Pruteni Ducis primi conjugem, Elizabetha Principissa in Hennenborg/Catharina Domina in Dorsenborg/& filius ERICUS, qui nostro tempore est superstes & bellicis negotiis implicitus, cui prior erat conjugem Sidonia Saxonica, Ducis Henrici filia & Soror duorum Electorum Mauriti & Augusti, secunda est Lotharingica: HENRICUS vero senior & terribilis dictus (quia erat vicinus omnibus, propter fortunam, fortitudinem, & personam formidabilis) Wilhelmi junioris ex Stolbergica Elizabetha filius & Erici senioris frater, qui periit in Phrisia, dum cingeret arcem Dert & antea magnalia peractisset, hic inquam duxerat Catharinam, Ducis Pomerania Erici II. filiam & ex ea genuit Andream maturius morientem, Christoforum Archiepiscopum Bremensem & administratorem Verdensensem, Catharinam, Marci Ducis Saxonie de Lowenborg conthoralem, Franciscum Episcopum Me-*

densum, *Ericum* Commendatorem in *Cobylens* / *HENRICUM juniorem* propagatorem familiae, de quo postea dicemus, *Elizabetam* Abbatissam in *Stedesdorff* / *Wilhelmum* Commendatorem in *Mirau* & *Georgium* primò Præpositum *Coloniensem* & *Bremensem*, deinde postea succedentem utrique fratri in susceptione Episcopaliū Sedium, ut *Bremensis*, *Mindensis* & *Verdensis*; *HENRICUS junior* (cui suus Principatus fuit laboriosus) cum patruo suo *Erico seniore* invasit dioccesin *Hildesimensem* & utriusque posterius adhuc eam occupant: fuit autem *HENRICO Duci* prima conjunx *Maria Wirtembergica* Ducissa, Principis *Ulrici* (quem Landgravius *Hassia Philippus* restituit exulem & ex suis ejectum) soror, & amita pii Ducis *Christoferi*, quæ Henrico marito peperit *Joannem* in pueritia mortuum, *Catharinam* Joannis *Brandenburgici* conjugem, *Carolum* victorem & *Philippum Magnum* utrumque pugna *Sivershaufiana* occumbentem, *Mariam* Abbatissam in *Gandersheim* / *Margaretam*, Ducissam *Monsterbergensem*, *Claram* conjugem *Philippi* Ducis *Brunsvicensis* & *Luneburgensis* de *Grubenhagen* in *Calenberg*, atque *JULIUM* propagatorem familiae: *HENRICUS junior* Dux habuit secundam conjugem *Sophiam*, *Sigismundi Augusti* Regis *Polonici* sororem, quæ caruit liberis: *JULIUS* vero vivis fratribus opera fratris *Philippi magni*, constituitur *Mindensis* Episcopus & *Coadjutor Paderbornensis* sed cum ita in pugna occumberent fratres, atque pater nullos ex secunda conjugem consequeretur hæredes, ipse fit successor in gubernatione, & vivo patre duxit *Heylwigim*, *Electoris Brandenburgici Joachimi II.* filiam, *Joannis Georgii* moderni *Electoris* sororem, matronam sanctam & clementem, quæ *JULIO* Duci marito peperit *Sophiam* *Pomeranico Duci Ernesto Ludovico* elocatum, *Hedewigam Mariam*, elocatum *Francisco Duci Saxonie & Westphalia*, *HENRICUM JULIUM*, Episcopum *Halberstadensem*, & *Administratorem Mindensem*, Principem doctum & ingeniosum, *Elizabetham* Abbatissam in *Gandersheim* / *PHILIPPUM SIGISMUNDUM*, *Margaretham*, *JOACHIMUM*, atque *JULIUM juniorem*, & plures.

Hanc historicam Genealogiam scripsi præcipuè in gratiam & honorem Reverendissimi, lectissimi, & illustrissimi Principis ac Domini Dn. *HENRICI JULII* Episcopi *Halberstadenensis* & *Mindensis*, Ducis *B. & L.* Domini sui *Clementissimi*. De *Bergensibus Ducibus* agam in sequenti hoc est tertio libro.

C.

CLIVENSIUM Ducum genealogiam dabo volente Deo in proximo hoc est tertio libro.

D. Hic nihil habeo.

E.

ENGEREN Ducatus Westphaliæ, & fuit olim duplex, superior & inferior, de utroque dicam libro 5. quando de Subdominiis vel partibus Dominiis dicturus sum: Scripserunt se Duces Saxoniae, & Duces in Engeren, ut filii Wedekindi & posterius ejus ut Bruno, Ludovicus, Otho, Henricus primus Imperator dictus auceps. Interim OTTHO magnus Cæsar Henrici aucupis filius constituit Ducem Saxoniae ad Albi & Angrivaria atque Westphalia HERMANNUM BILLINGIUM, nobilem virum, cujus filius vel nepos BERNHARDUS est ab Othone III. Imperatore Elector Saxoniae declaratus, & post illum filius ORDOLPHUS & hujus filius Magnus, in quo desinit linea mascula, & tunc per Henricum IV. Imperatorem transit Electoralis dignitas & possessio Ducatum Saxoniae, Angrivaria & Westphaliae, ad LOTHARIUM, Gerbardus Supplinburgici & de Arnshorch Comitum filium, Heroa bellicosum, quem deicere conabatur Henricus V. sed illo mortuo hic Lotharius princeps magnanimus & sapiens eligitur Imperator & multa utilia in Germania præstitit, atque effecit, ut ejus Gener Henricus Bavariae Dux (dictus Superbus) qui erat ex Magni ultimi Ducis Angrivariae & Westphaliae atque Electoris Saxoniae filia, Wilsfilde, natus, post illum salutariter Elector Saxoniae & esset Dux Angrivariae & Westphaliae, quem etiam titulum cum ditionibus obtinuit istius Henrici superbi filius, Henricus Leo, nepos Lotharii Cæsaris, Princeps longe potentissimus & fortissimus quem ex delatione multorum Episcoporum, quos voluit in ordinem redigere, & censuit eos Ecclesiis & non ditionibus gubernandis præficiendos esse, Heros Magnanimus ille Henricus Leo) titulis & regionibus exiit Fredericus I. Imperator, dictus Barbarossa; Et quanquam tunc Ducatum Angrivariae & Westphaliae transferret ad Episcopos Coloniae, qui ab eo tempore sibi illum usurparunt titulum, cum ditionibus istis tamen partem istorum Ducatum cum titulis derivatam voluit ad BERNHARDUM Alberti Ursi filium, jam ab eo designatum Electorem Saxoniae, qui propterea etiam cum omnibus suis posteris retinuit titulum

lum Ducum Angrivariae & Westphaliae, sicut etiam adhuc hodie ex hujus *Bernhardi primi*, post Henricum Leonem, constituti Electoris Saxoniae, linea & prosapia descendentes *Duces Saxonia in Lowenborch* eundem retinent: interim *diuisiones & Ducatus* eos pro se retinuerunt *Colonenses Praesules* tantum, quod tunc ex his Ducatibus post exautoratum Henricum Leonem, sibi usurparet *Sassenburgum & Dulmonam, Monasteriensis Praesul*, atque *Praesul Paderbornensis* ea ad suam diocesim traduceret, qua ad & circa *Visurgim fluvium* sita sunt: tunc temporis *Bavariam*, ereptam *Henrico Leoni* accepit *Lupoldus Austriacus*, & *Palatinatum Rheni* *Otho Witelbachius, Comes Simerensis*. HENRICUS LEO interim quam diu viveret, & ejus filii, OTTHO IV. Imperator, HENRICUS & WILHELMUS, retinuerunt eum adhuc titulum, ut se scriberent *Duces Saxonia Angrivaria & Westphalia* tantisper, donec OTTHO *Wilhelmi filius* & nepos *Henrici Leonis*, committeret pugnam cum *Erico Duce Saxonia*, *Bernhardi primi* post Leonem constituti Electoris nepote ex *Erico filio*, in qua ille *Otho victus* amisit illum titulum, & postea creatur *Dux Brunsvicensis & Luneburgensis* à *Frederico II.* Ita dico quod & *Electores Saxonia* atque *Duces Saxonia in Lowenborg* ex stirpe istius *Bernhardi* oriundi usurparunt sibi simili jure & aequo modo titulum *Ducatum Angrivaria & Westphalia*, donec mascula *Electorum Saxoniae stirps*, qui descenderant ex illo *Bernhardo*, desineret in *Alberto III. Electore*, quando à *Sigismundo Casare* à veris haeredibus videlicet *Ducibus Saxonia in Lowenborg* transferretur *Electoralis dignitas* ad *Marchiones Misnenses*. Isti vero ab eo tempore sumpserunt sibi titulum *Electoralis Dignitatis & Ducatus Saxonia*, sed omiserunt titulum *Ducatum Angrivaria & Westphalia*, qui sic remansit apud *Lowenburgicos Duces*, de qua re videat lector in *Cranzii Saxonia* libro 9. cap. 19. & 20. de quibus etiam postea referam litera S.

F.

In hac litera nihil deducendum habeo.

G.

GEDRIENSIUM Ducum Genealogiam dabo in proximo libro, per Christi gratiam, hoc est, tertio. *Brunsvicensium Ducum*, qui differentiae causa de *Grubenhagen* dicuntur, ut promissi modo, Genealogiam subjiciam idque in honorem

Kkk 2

pra-

præstantissimorum Ducum Domini WOLFFGANGI & Dn. PHILIPPI Ducum Brunsvicensium & Luneburgensium, ultimorum ex ea familia superstitum Principum, Dominorum mihi clementissimorum: Diximus litera B. quod HENRICO mirabili Duci Brunsvicensi descendenti cum reliquis Ducibus Brunsvicensibus & Luneburgensibus ex posteris *Wede-kindi*, & ex vera mascula linea *Henrici Leonis*, ut supra probatum est, & fratri *Alberti pinguis*, filio verò ALBERTI cognomine dicti *MAGISTRI*, contigerit ut in divisione pars Ducatus Brunsvicensis *Eickesfeldia*, Comitatus in *Luttersberga*, *Eimbeca* & finitima ditioes ipsi adjudicatæ sunt: Hic HENRICUS Mirabilis, *Alberti Magni* filius, ex *Agnezâ Hassiaca*, genuit *Juanem* Præpositum *Eimbeccensem*, *Wilhelmum* cito mortuum, ac HENRICUM atque ERNESTUM, qui suum inter se sortiti sunt Ducatum *Grubenhagen*; sic HENRICUS ex *Helena Brandeburgica* genuit *Oththonem*, Regem *Neapolis*, qui dicitur vendidisse *Eickesfeldiam*, vel ut alii volunt oppignorasse *Moguntino*; *Melchior* primo *Osnaburgensem* deinde *Sorvicensem* Præsulem & *Balthasarum* mortuum in Italia: ERNESTUS vero ex Comitissa *Ebersteniana* genuit *Ernestum* Præpositum *Eimbeccensem*, & *FREDERICUM* atque *ALBERTUM*, qui quoque inter se Ducatum dividebant: *FREDERICUS* duxit *Henrici, ultimi Domini in Sponberg viduam Schonetam* natam Comitissam de *Nassow* / quæ caruit heredibus; *ALBERTUS* vero genuit ex *Sophiâ Saxonica Agnezam*, *Elizabetham* & *Sophiam* ordine simul *Abbatissas in Gandersheim* / & *ERICUM* qui ex *filia, Oththonis Monoculi*, Brunsvicensis Ducis in terra *Gottingensi* N. genuit *Annâ* *Bavaricam* & postea *Frederici Brunsvicensis* (qui erat *bellicosus* *Wilhelmi* dicti *Godesfridi* filius) *conthoralem*, *Margaretam*, *Simonis* *Comitis de Lippia* conjugem, HENRICUM atque ALBERTUM rursus inter se Ducatum suum dividentes: HENRICUS enim ex *Ilseberthâ Saxonica* genuit *Henricum* maturius morientem; ALBERTUS vero ex *Elizabethâ Hassiaca*; quam *Chronicon Saxonicum* vetus *Waldechianam* Comitissam appellat) genuit *Jodocum* maturius morientem, *Henricum* quoque sine hærede discedentem, ERNESTUM, *Ericum* Episcopum *Osnaburgensem* & *Paderbornensem*, qui etiam electus erat in *Monasteriensem* Præsulem, atque *Philippum*, qui primo Evangelii doctrinam propagavit in sua ditioe, & hic ex *Catharina Waldechiana* (quam alii *Elizabetham* vocant) genuit hominem militarem *Ernestum* (qui ex *Margaretha Pomeranica* genuit *Elizabetham*, conjugem *Joannis Ducis Holsatis Christiani III. Danorum Regis filii*) *Albertum* occumbentem in bello

Schmalcaldico, Joannem in pugna ad *Quintinum* commissa cadentem atque WOLFEGANGUM & PHILIPPUM, qui mortuo fratre *Ernesto* magnanimo Heroe, rursus dividerunt Ducatum suum: Principis WOLFFANGI conjunx est *Dorothea Saxonica Ducis Francisci in Sorwienburg filia*, & soror *Henrici Archiepiscopi Bremensis*; PHILIPPI, Ducis & fratris WOLFFANGI, uxor est *Clara Henrici Ducis Brunsvicensis & Luneburgensis filia*, & soror Ducis *Julii*; neuter fratrum adhuc sustulit prolem ex sua conthorali, utriusque adhuc superstiti Christus JESUS det longam vitam, & post has miserias, lætitiæ cœli & gaudia paradysi, Amen.

H.

HOLSTEIN, fuit primo *Comitatus*, & varias Dominorum sustinuit hæc ditio mutationes. Tandem ADOLPHO, *Duce Schleswicensi & Comite in Holstein & Stormar* mortuo, cum ditiones istæ ad hujus *Adolphi* ex sorore nepotem CHRISTIANUM, *Comitem Aldenburgicum & Delmenhorstannum*, qui postea *Rex Dania* creatus est, devolverentur, egit CHRISTIANUS I. *Rex Dania*, ut FREDERICUS III. *Cæsar* ipsum & suos filios, nepotes & successores crearet *Duces Holsatiae, Stormariae & in Dithmarschen*. Ego ex *Chronico Helmoldi, Alberti Crantzii scriptis & Joannis Peterfen*, qui nominatim scripsit *Chronicon Holsaticum*, de Gubernatoribus ditionis Holsatienfis, libris nonnulla collegi in honorem potentissimi & Serenissimi Regis Daniae Domini FREDERICI II. ejusque filii designati Regis Illustrissimi CHRISTIANI IV. atque excellentissimorum Principum Domini ADOLPHI & Dn. JOANNIS *Ducum Schleswicæ, Holsatiae, Stormariae & Dithmarsiae, Comitum de Alstenborg & Delmenhorst* quæ subijciam, pro ut illa observare potui, interim ea præstantissimo Nobili & expertissimo historico, Regio vicario per Holsatiam, & equiti Holsato, viro inter Nobiles incomparabili, Domino *Henrico Rantzovio* corrigenda offero.

Holsatiam primo ALBION, deinde post illum UITHO gubernabant, tandem eam gubernandam consequuntur LUDOLPHUS pater, & OTTO filius atque nepos HENRICUS I. *qui fuit Imperator, Duces Saxoniae Angariae & Westphaliae*: verum *Henrici Aucupis filius OTTO I. Cæsar*, dictus cognomine Magnus, ut erat rebus gestis profecto magnus, contulit eum Comitatum & ditionem quoque HERMANNO BILLINGO, & postea erant ibi Domini istius hæredes LUDERUS, DITHMARUS, ORTHDOLPHUS, OTTO & MAGNUS, quo sine hæredibus mortuo, cessit Holsatiae ditio cui-

cuidam GOTFRIDO (videatur hic *Crantzii Metropolis* libro 6. cap. 1. & *Helmoldi Chronicon*, quo quoque per viam universæ carnis abeunte
 LOTHARIUS *Cæsar* hunc Comitatum clementer bellicoso & optimo Hero
 ADOLPHO *Comiti Schowenbergico*, anno Dn. 1114. contulit, qui ita *Storma-*
riam & Holsatiam obtinuit; ADOLPHUS vero Comes cum eam ditionem
 ad annos 17. possedisset & moreretur anno Dn. 1131. reliquit duos
 filios, HARTUNGUM militantem Cæsari & morientem in castris
 ejusdem in Regno Bohemiæ, atque ADOLPHUM virum bellicolum
 & linguarum peritum, cui ademit absenti Holsatiam & Stormariam
Henricus Comes de Badewide (qui tunc Comitatus erat istis locis contiguus)
 sed *Adolphus ipsum* opera & auxilio *Henrici Superbi* vel *Guiljelmus*
 generi Lotharii Imperatoris, & patris *Henrici Leonis* ejecit ex istis locis,
 & quoque sibi totam *Wagriam* subjecit, & armis subegit: interim
Henricus Comes de Badewide fit *Comes in Rakeborg* (quod castrum cum
 urbe est etiam certo Episcopatu destinatum ab *Henrico Leone*, quam
 quam hodie & arcem & urbem *Rakenburg* jure hereditario possideant *Duci*
Saxonia in Lowenberg) ADOLPHUS II. *Comes Holsatia, Stormaria &*
Wagria necatur in *Dithmarsia*: Hic fecit initium urbis *Lubeccensis*, quam
 cepit ædificare *Adolphus II.* cui erat conjunx *N. filia Comitis in Quer-*
furdt, ex qua genuit *ADOLPHUM III.* bellicosum qui cum *Henrico Leone*
 Electore *Saxoniæ* in Italia fuit, postea quando inter ipsos controversia
 cooreretur, ejecit eum ex *Holsatia* *Leo*, sed eum restituit *Cæsar Fredericus*
Barbarossa: huic erat conjunx *N. filia Otthonis, Comitis de Dassel*
 & cum se socium itineris præberet *Frederico primo* Imperatori, tendenti
 in *Asiam*, atque interim ditionem *Holsatiensem* committeret affini
 suo, *Adolpho Comiti in Dassel* *Otthonis filio*, mox rursus in *Holsatiam*
Henricus Leo, tandem res est composita inter *Henricum Leonem*, jun-
 senem, & hunc *Adolphum* per *Henricum VI. Cæsarem*, sic rediit ad suam
Holsatiam *Adolphus III.* & secundo cum *Henrico VI. Imperatore* in *Pale-*
stinam contulit ad terram sanctam, & ibi multa præclara præstitit: tan-
 dem per *Ducem WALDEMARIUM, Regis Dania fratrem*, qui etiam
 post fratrem Rex factus est, ejicitur rursus ex *Holsatia* *ADOLPHUS III.*
 & in illa irruptione *Waldemari* capitur quoque *Adolphus*, sed datus
 obsidibus aliquot Comitibus & Nobilibus liberatur, vivens deinceps in
Comitatu Schowenburgico: Hic reliquit tres filios *Brunonem* *Præpositum*
Magdeburgensem & mox *Episcopum Olmitzensem*, *Conradum* *Comitem*
Schowenburgensem, atque *Adolphum IV.* *Comitem Holsatiam*

Stormariæ & Wagriæ: Hunc exceperunt Holfati & sibi constituerunt Dominum, ejicientes ex castro Segeberge præfectum Regis Daniæ: interea novus Rex in fratris locum creatus *Waldemar*, per insidias manu *Henrici Comitis Schwerinensis* capitur, & diris vinculis in arce *Danenberg* traditur per biennium. Dum hæc aguntur, *ADOLPHUS IV. Comes Holfatiæ* opera patris *Adolphi III.* & auxilio *HENRICI Comitis in Werle* & prædicti *Comitis Schwerinensis Henrici*, item *Gerhardi Archiepiscopi Bremensis*, ejecit Regium vicarium ex Holfatia, videlicet *Albertum, Comitem in Orlemundt*; imo ipsum tandem caput & suo Regi adjunxit in carcere: postremo magna se pecunia redemit *Waldemar* Rex, qui deinceps non quiescens rursus *ADOLPHO IV.* infert bellum, sed iste prædictorum Heroum opera & auxilio, tum quoque præsidio *Burewini Principis Megalburgici* & *Alberti Ducis Saxonie*, cum ei se adjungerent *Lubecenses*, præclare Regem excipit, à quo defecerunt tunc *Dithmaris* & *Comiti Adolpho* accesserunt, ita *Rex cum filio Christofero* in fugam præcipitatur & sic denuo feliciter anno Domini 1226. pugnavit *ADOLPHUS*, & cum Rex reitersset pugnam atque nihil præclari præstaret, res est per amicos composita inter eos, ita ut *communi Marte Lubecensibus bellum inferrent*, quanquam res quoque cum *Lubecensibus* componeretur: *ADOLPHUS IV.* feliciter etiam pugnavit contra *infideles Livonienses*, contraxit affinitatem cum *Abele, Duce Schleswicensi*, ducta ejus sorore, quæ ei peperit tres filios, *Luderm* maturius mortuum, *JOANNEM* & *GERHARDUM*: tandem ingreditur pietatis ergo cœnobiû, & fit *Franciscanus*: fit divisio inter fratres, *JOANNES* obtinet *Holfatiam* & *Stormariam*, *GERHARDUS* *Wagriam* & oppidum *Riel*: Hi fratres bellum gerunt cum *Rege Danico Christofero*, eumque in pugna capiunt, sed res est per *Ducem Brunsvicensem Albertum* transacta, cui transactioni ita consensit *GERHARDUS* ut sua filia elocetur *Foanni Duci Brunsvicensi & Lunenburgensi*, quia *Gerhardus* habebat conjugem filiam *Foannis Principis Megalburgici*: *Foannes*, qui à *Lubecensibus* aliquandiu captivus tenebatur, & cum quibus interdum infeliciter pugnavit, habuit in uxorem filiam *Alberti Ducis Saxonie*: ex *JOANNE* nati sunt *JOANNES II.* *ADOLPHUS V.* *Albertus* & *unica filia* elocata *Othoni Brandeburgico*: *ADOLPHUS V. Foannis I. filius* habuit in uxorem *Mistiwoi Principis Pomeranici* filiam *N.* & discedit absque hæredibus, & ex *JOANNE II.* & matre *Comitissa Wunstorpiana* nati sunt tres filii, absque hæredibus mortui, deinde idem *JOANNES* pater ex secundo matrimonio, quod contraxit cum *vidua*

Regis Daniae Erici, genuit JOANNEM III. & *Christoferum*, qui ex alta fenestra in fossas cadens moritur. JOANNES III. dictus *largus* genuit *Adolphum* à quodam Nobili interemptum: GERHARDI (qui erat *Adolphi IV.* qui Franciscanus fiebat, filius) ex Principis *Megalburgici Joannis filia*, filii erant *Henricus* & GERHARDUS *cacus*, qui fit Comes in *Schowenberg*/ mortuis patris *Magno* & *Conrado*, & ex hoc GERHARDO CÆCO nati sunt GERHARDUS III. & *Adolphus VI.* *Henricus* & *Otto* qui duo posteriores, in Comitatu *Schowenburgico* habentes sedes, absque hæredibus mortui sunt: GERHARDUS III. obtinuit *Holsatia Comitatus* & finitima *Domina*, & genuit GERHARDUM IV. & plures filios: ex *Gerharo IV.* genitus est JOANNES IV. HENRICUS vero *Gerhardi* frater duxit neptim Archiepiscopi *Bremensis Giseberti* ex fratre *Plorantino* Comite de *Brunckhorst* & genuit ex ea, GERHARDUM V. dictum *magnum*, & *Joannem* absque hæredibus mortuum: GERHARDUS V. bonam operam in studiis navavit & pauperrime vixit, tandem in publicum productus magnalia gessit: ejus conjux erat filia *Joannis Ducis Saxonie*, quæ ei peperit HENRICUM *ferreum*, JOANNEM V. & *Nicolaum*, Pater *Gerhardus V.* interimitur in *Furlandia*: *Joannes V.* filius cecidit in acie *Danica*, & *Nicolaus* moritur in *Holsatia* absque hæredibus, interim is se admodum affabilem & benevolum subditis suis præbuit. HENRICUS *ferreus* militavit *Suecorum Regi*, & in *Italia*, in *Anglia* & in *Galliis* (quem etiam *Leones* metuebant) hic genuit GERHARDUM VI. (cum quo feliciter pugnavit in *Dania*) *Albertum* & *Henricum* Episcopum *Osnaburgensem*. *Albertus* habuit conthoralem *Erici Ducis Saxonie* filiam, quæ caruit hæredibus: sed GERHARDUS VI. fit *Dux Schlesiensis* & duxit uxorem sororem *Ducum de Brunswig & Lüneborg* *Henrici & Frederici*, & genuit *Henricum*, *Adolphum* & *Gerhardum VII.* atque *Halwigam* *Theodori* Comitis *Aldenburgici* & *Delmenhorstani* conjugem, quam nonnulli historici ineptè *Elizabetham* nominarunt: cum mortuus esset *Albertus*, & *Gerhardus VI.* primus ex *Holsatia* Comitibus *Dux Schlesiensis* bellum *Dithmaris* inferret, miserè in ea ditione palustri per dolum circumventus occiditur relictis parvulis *Gerhardus*. Quod cognovisset *Henricus* Episcopus *Osnaburgensis*, istorum patruus, relicta ditione *Osnaburgensi* præfuit *Nepotibus* suis ut tutor, sed tutorium hoc officium fuit ipsi laboriosum, nam per *Danos* multis obruebatur bellis, donec festinavit vitam degeret quietam in *Cœnobio Bardersholm*/ traditis prius in manus *Nepotis* sui *Henrici* castris *Segeberge* & *Nendesborg*/ qui cum manu

ad gubernationem applicuisset, sensit ille cum fratribus varias Danorum incursiones, quia ipsis multa intulit bella, *Rex Dania Ericus, repetens Schlesvicensem Ducatum*, sed ipsi advocatis ad se copiis & præsiidiis Ducum *Brunsvicensum* imprimis *Wilhelmi*, & *Ducum Saxonie feliciter pugnarunt*: interim per legatos Cæsareos est aliqua pax stabilita.

Verum rupta pace bellum est per Regem *Daniæ Ericum* redintegratum & renovatum, ibi fratres, *Comites Holsatia*, cinxerunt urbem *Glensborg* / & in illa obsidione interimitur Dux *Henricus* in conflictu, ibi mox adest frater cohortans ad animositatem milites & ipsos Centuriones: ibi industria *Wilhelmi* (dicti *Gotteskofe*) Ducis *Brunsvicensis* & *Luneburgensis*, & auxilio *Lubecensium civium*, non solum Danis multum damni infert, sed urbem *Glensborg* capit & invadit: Tandem cum *GERHARDUS VII. Comes Holsatia* vel secundus Dux *Schlesvicensis*, duceret conjugem *Annam Marchionis Badensis* filiam & ea, mense septimo ex ipso duplicem enixa esset prolem masculum & femellam, hoc male habuit *ADOLPHUM*, primum ejus nominis Ducem *Schlesvicum*, sed *Comitem Holsatia* 7. ejus nominis, ideo persequitur *Gerhardi* fratris conjugem dicens, eam esse adulteram, quæ utramque prolem non pepererit ex suo fratre, imo utrumque infantem non posse esse progeniem unius viri, hoc est *Gerhardi* fratris: interim contrarium referebant periti & sagaces Medici, deinde *Nobiles matronæ*, in hoc casu consultæ, atque ancilæ harum rerum peritæ, quando interrogarentur, dixerunt id posse naturaliter fieri & sæpe factum esse, etiam per experientiam, demonstrari posse: verum ille persistit in sententia, ideo isti *Principissæ* infidiatur & eam ad extremum usque persequitur Dux *ADOLPHUS* & ad tantas redigit angustias, ut ex *Holsatia* fugere cogeretur, ut sic in patriam tenderet, quam in secutus maritus *Gerhardus*, ut non sine dolore deduceret ad patrios lares conjugem, ex magno mœrore incidit in ægritudinem, qua mox in itinere absimitur moriens *Embrica Clivorum*: Ex his infantibus *Gerhardi* demortui in communem ordinem virginum vestalium per Ducem *Anholdinum femella* relata est masculus hæres in adolescentia cecidit, sed Deus novit, quomodo ceciderit (vide hic *Albertum Crantzium* in *Saxonia* libro II. cap. 21.) interea nullam ex sua conjugem, *Comitissæ Mansfeldicæ* habuit prolem *Adolphus*, propterea sæpe non sine suspiriis mortem istius ex fratre *Gerhardo* sui *Nepotis*, quem antea tantopere rejecerat, deploraverat, & eum superesse optaverat: tandem in sua senectæ ad se recepit suum quoque *Nepotem* ex

sorore *Heilwiga*, conjuge *Theodori Comitis Aldenburgici & Delmenhorstani*, Herois corpore & animo præstantissimi, CHRISTIANUM, Theodori natum maximum filium, & eum educavit atque heredem Ducatus *Schleswicensis & Comitatum Holsatiae, Stormariae & Wagriae* constituit, num crata *Othoni Schorvenbergico Comiti* certa pecunia summa, qui tamen, ibi priorem suam *Holsatiae* partem retinuit, quam etiamnum hodie ejus obtinent haeredes: Cum vero post mortem Regis Danorum *Christofori* à proceribus & Statibus Regni eligeretur *ADOLPHUS Dux Schleswicensis & Comitatus Holsatiae in Regem*, renuit oblatam dignitatem, prætendens senium, & lensque tamen illam translata in nepotem suum CHRISTIANUM, natum *Aldenburgensem & Delmenhorstanum*, Theodori filium, juvenem robustum, statura & corpore egregium (cujus proceritas etiam Romae, ipsi Papæ Sixto, Cardinalibus, Episcopis & Prælatibus omnibus stupor fuit, licet ignorantia in eo Latinæ linguæ esset ingrata teste *Cranmer* libro 12. Saxoniae cap. 12.) ideoque cautè & prudenter eum proposita addita hac accedente causa, quod hic suus ille *Nepos* CHRISTIANUS posset commode contrahere nuptias ad Regni totius utilitatem, cum *Regia vidua*: Ita cum in procerum Regni conspectum venisset *Juvenis Herois*, certe ipsius Heroicus & plane Regalis animus ac gestus, sibi omnium eum intuentium conciliat favorem, ita communi suffragio à Statibus Regni anno Dn. 1460. *eligitur Rex Daniae*, & mox eidem traditur in matrimonium *Dorothea, vidua Regis Christoferi*, & nata ex *Marchionibus Brandenburgensibus*, patre *Joanne*, qui erat filius *Frederici Electoris*: deinde iste CHRISTIANUS primus ejus nominis *Rex Daniae*, vocatur quoque ad *Regna Norvegiae & Sueciae*, ubi similiter declaratur *Rex*. Cui propter *Ducatum Schleswicensis & ditiones Holsatiae, Stormariae & Wagriae* fuit varia controversia cum fratre *Gerharo Comite Aldenburgensi & Delmenhorstano*, qui ex prædictis istis ditionibus voluit sibi legitimo jure dimidiam non minus partem vindicare atque *Rex* tanquam hæres sui avunculi *Adolphi Ducis & Comitis*, sed *solus Christianus* in eas sibi retinuit, prætendens transactionem semel cum fratre *Gerharo* interpositam videlicet ut certa aliqua pecunia placaretur. *Rex Christianus* Romam devotionis causa proficiscitur, splendideque à *Papa & Cardinalibus* excipitur & per totam *Italiam & Germaniam* à principibus passim regaliter & pompose suscipitur, tandem ex itinere deflectens tendit ad *Caesarem Fredericum III. Maximiliani I. Patrem*, à quo cum splendide haberetur, ita ab illo impetrat jus in totam *Dithmarsiam*, & titulum *Ducis*.

tem super divisiones *Holsatia Dithmaria & Stormaria*, quem ab eo tempore & sibi Rex & sui filii ac nepotes atque posterii usurparunt.

CHRISTIANUS Rex ex sua conjugē *Dorothea* genuit *Olaum* in pueritia mortuum, JOANNEM Regem & successorem in Regno (cujus uxor erat *Christina* soror *Frederici III.* & *Joannis I.* Electorum Saxoniae, *Ernesti* filia) & FREDERICUM Ducem *Schlesvici, Holsatia, Dithmaria ac Stormaria* (cujus prior conjunx erat *Joannis* Electoris *Brandenburgici* filia *Anna*, soror Electorum duorum *Joachimi I.* & Cardinalis *Alberti Moguntini*, & secunda erat *Sophia* Ducissa *Pomeranica*) Admodum tenuiter sustentabat fratrem *Fredericum* Rex *Joannes*, qui sororem *Margaretham* *Scotorum* Regi elocavit: Cum vero *Fredericus* conquereretur de iniqua divisione Ducatum hereditariorum, tamen hæc surda aure audivit ejus frater Rex *Joannes*, imo potius ei minaciter respondit. Regni *Joannis* initium erat post demortuum patrem anno Domini 1482. 22 Maji, & duravit usque ad annum 1513, & fuit ipsi Regimen in *Svecia* laboriosum. *Joannes* autem Rex & ejus frater *Fredericus* Dux, implorata multorum Heroum ope bellum anno Dn. 1500. intulere *Dithmarsis*, sed infeliciter pugnatum est, in ipsa hyeme in *Februario*, quia Rex & Princeps in fugam acti, & ceciderunt ibi duo Comites *Aldenburgici* & *Delmenhorstani*, *Adolphus* & *Otto*, & 62. equites Nobiles, inter quos aurati equites & milites erant: Atque peditum perierunt à parte Regis 4 millia: sed *Dithmarsis* permanserunt tunc victores, quos post annos 59. *Frederici* tunc Ducis & postea Regis filii & nepos, FREDERICUS II. Rex *Dania*, JOANNES SENIOR & ADOLPHUS Duces *Holsatia, Schlesvici, Stormaria & Dithmaria*, bellico Marte subegerunt & sibi *Dithmarsos* plane subjecerunt: in ista infelici pugna fratrum Regis *Joannis* & Ducis *Frederici* perierunt ex Nobilibus de *Alefeldia* decem & ex Nobili *Rantzoviorum* familia quatuor fortes Heroes. JOANNI Regi erant liberi *Franciscus*, moriens in pueritia, & CHRISTIANUS II. quem *Christiernum* Dani vocant (qui anno Dn. 1513. cepit post demortuum patrem regnare) & filia *Elizabetha* elocata *Joachimo* primo Electori *Brandenburgico*: *Christierni* conjunx erat *Isabella* *Philippi* *Hispaniarum* Regis & Ducis *Burgundia* & *Brabantia* filia, & soror *Casarum* *Caroli V.* & *Ferdinandi I.* ex qua nati sunt *Dorothea*, *Frederici II.* Electoris *Palatini* conjunx, *Joannes* maturius decedens ex hac vita, in aula *Avunculi* *Caroli V.* Princeps alioqui doctus, & *Christina* elocata *Duci* *Lotharingia*. Cum autem hic *Christianus II.* vel *Christiernus* inciperet Tyrannicè cum subditis agere, & in proprios Contiliarios & aulicos gladio

faviret, ineeperunt Status Regni Suecia eum ejicere, & postea Proceres
 Regni Dania publicè de ejus violentia conqueri, atque isto demum
 repudiato elegerunt ejus patrum FREDERICUM Ducem Holstia
 Principem pacificum, & cum varia tentaret jam ejectus Christianus
 tamen opera Lubecensium & de consilio strenui, animosi, bellicosique
 equitis aurati Joannis Rantzovii, non sine difficultate invadit & obtinet
 Regnum Dania, atque tandem capto Christierno vinculisque tradito, per
 annos decem piè regnum administravit FREDERICUS I. Erant uxor
 FREDERICI primi Regis ex primo conjugio liberi, CHRISTIANUS
 post patrem Rex, nomine tertius, Dorothea Alberti Ducis Brunsvicensis
 junx: ex secundo JOANNES senior Dux Schleswici & Holstia, Princeps
 pius, Adolphus Heros bellicosus, Elizabetha Ducis Megalburgici
 conjunx, sancta matrona, Fredericus Episcopus Hildesimensis & Schles-
 wicensis, Coadjutor Bremensis, & Dorothea Ducis Megalburgici
 Christierni uxor: mortuo Frederico I. Rege, quando pro captivo Christierno
 rege arma sumerent & regnum invaderent Albertus Dux Megapolensis
 & Christoferus Comes Aldenburgensis, & interim communi procerum su-
 fragio vocaretur ad regnum CHRISTIANUS III. Frederici I. primogeni-
 titus, magno labore is intrat in Daniam, & in ista sua difficultate, saepe
 utitur consilio industriaque, imo bellico Marte fortis ac generosi mili-
 tes aurati Joannis Rantzovii, & tandem debellatis hostibus Regnum
 Dania obtinet: Hic Monarcha fuit Princeps pientissimus, pacificus &
 Christianus re & nomine, qui curavit in utroque regno, magno zelo,
 sicut antea ab eo factum erat, in Ducatibus hæreditariis, plantari do-
 ctrinam Evangelii: hujus conjunx erat Dorothea Magni Saxonie Ducis
 filia & Francisci Ducis Saxonie, Angrivaria & Westphalia soror, que
 genuit Annam Electoris Saxonie Augusti conthoralem, FREDERICUM II.
 Regem Dania primo subigentem cum patris Joanne & Adolpho Ducibus
 (quando ei copias adduceret Antonius Comes Aldenburgicus cum filiis
 Joanne) Dithmarsis & per annos 10. bella feliciter gerentem cum
 Schwæcorum Regibus, Erico & Joanne (qui ex Sophia Megalburgica Du-
 cissa CHRISTIANUM IV. designatum Regem, Ulyricum Ducem, Elizabetham
 & Augustam genuit) Magnum Ducem vel Gubernatorem in
 Livonia & Churlandia, Joannem Ducem Holstia (cujus conjunx est Elizabetha
 Ducis Brunsvicensis Ernesti de Grubenhagen filia, ex qua ei multi
 liberi nati sunt, Christianus, Ernestus, Joannes, Adolphus, Dorothea, Mar-
 garetta, & alii) atque Dorotheam Wilhelmi Ducis Lunenburgensis conjugem.

Hi sunt liberi pii Regis Christiani. Cum *Joannes frater Christiani III. & patruus Frederici II. Regis*, nullam duceret uxorem, tunc inivit conjugium ejus frater *Dux Adolphus cum Christina Philippi Langravii Hassia filia*, soror: *Wilhelmi*, ex qua ipsi nati sunt *Fredericus, Philippus, Joannes Adolphus, Sophia & alii plures*: In ea parte horum Ducatum, quæ paret Regi Frederico II. est *Regius Vicarius Nobilis & strenuus vir, sapientia virtute & doctrina præstans, Dominus Henricus Rantzovius, Dominus in Bredenburg/Rantzovisholmia, Vandesburgo & Tusculabecano*, certe celebris & magni consilii, sagacis ingenii atque veræ pietatis Heros, omnium piorum & doctorum patronus, Magni istius Equitis aurati *Joannis Rantzovii clarissimi & Nobiliss. Capitanei & militaris exercitus ductoris*, qui *Fredericum I. & Christianum III. Reges* sua industria, fortitudine & bellica manu evexit ad Regnorum duorum gubernationem & possessionem, lectissimus filius: *Henrici Rantzovii vicarii Regii sunt filii Nobiles & generosæ indolis Franciscus, Bredenus, Fredericus, Cajus, Joannes*: Habent Ducatus hi, ut *Holsatia, Stormaria, Wagria & Schleswicz*/ egregias Nobilium familias (quarum Dominia & Jurisdictiones sunt admodum amplæ) ut de & *Rantzow/ Alvelde/ Wiske/ Reventlow/ Ratlow/ Boekwolde/ Nummor/ Broickdorpe/ Boggenwische/ Schnickel/ Blome/ Stake/ Cestede/ Walstorp/ Meinsdorff/ Breide/ Damme/ Swin/ Høken/ Parsow/ Krummedick/ Wiltberg/ Siggen/ Qualen/ Batensdorff/ Porsfelt/ Kotelberg/ Wolff/ Bornckstorp/ Mestorff/ Kule/ Hadelen/ Reten & similes*.

Hæc in gratiam & honorem illustrissimi & præstantissimi Principis ac Domini, Dn. JOANNIS, *Ducis Schleswici, Hæredis in Norwegen/ Ducis Holsatia, Stormaria & Dithmarsia, Comitis in Aldenborg & Delmenhorst/ Christiani III. Regis filii & Frederici II. Regis fratris*, Domini mei clementissimi scripti & collegi.

I. In hac litera nihil deducendum habeo:
ut nec in litera K.

L.

L. UNEBORG, Ducatus, diximus in litera B. quando *Brunsvicensium Ducum Genealogiam celebrem* dedimus, postquam una & eadem sit *Ducum Brunsvicensium & Luneburgensium Genealogia*, quomodo-

modo in OTTHONE (qui fuit nepos *Henrici Leonis* ex filio *Wilhelmo* ipse & sui posterii amiserint titulum Ducum Saxoniae, & à *Frederico II. Caesare* acceperint titulum Ducum *Brunsvicensium & Luneburgensium*, & ibidem deduximus communem eorum Ducum Genealogiam, usque ad *Othonem & Fredericum Bernhardi filios*, possidentes Ducatum *Luneburgensem*. Jam ab iis continuabo Genealogiam in honorem Juniorum Principum ac Illustrissimorum Heroum magnae spei & expectationis, Dn. *Ernesti*, Dn. *Christiani* & Dn. *Augusti*, Ducum *Brunsvicensium & Luneburgensium*, excellentissimi Principis & pientissimi Heroum Dn. *Wilhelmi*, filiorum Dominorum clementissimorum.

OTTHO, *Bernhardi filius* ex *Schorvenburgica Comitissa N.* non habuit prolem, ideo duxit *FREDERICUS* Otthonis frater, *Magdalenam Brunsvurgicam*, & ex ea genuit *Bernhardum & Othonem*, *Bernhardus* erat postulatus ad dioecesin *Hildesimensis*, sed resignato jure istius dioecesis ducit *Mechildam Schorvenburgicam Comitissam*, atque non reliquit haeredes. OTTHO duxit *Nassoviensem Comitissam* nomine *Annam*, & ex ea genuit *Henricum*, qui cum *Henrico seniore* *Wilhelmi filio* Duce *Brunsvicensis*, & *Erico* istius fratre pugnavit contra *Phrisos* anno Dn. 1514, & eidem *Henrico* ac *Erico* Ducibus anno 1519, intulit bellum & feliciter contra eos pugnavit: hujus conjunx erat *Margaretha Ernesti Electoris Saxoniae filia*, & *Frederici III. dicti Sapientis & Joannis I. dicti Constantis Electorum* soror: Ex *HENRICO* & *Margaretha* Principibus nati sunt hi liberi, OTTHO, de quo postea dicemus, *Catharina Caroli Gelarii Ducis* conjunx, *Elizabeth Bernini Pomeranici Ducis* uxor, *ERNESTUS* (cui erat conjunx *Sophia*, *Henrici* verè pii Ducis *Megalopolensis* filia & *Magni docti Herois* soror, & hic *ERNESTUS* Princeps cum fratre *Francisco* subscripsit anno Dn. 1530. *Augustanae Confessioni*) *Franciscus Dux* (qui ex *Clara Ducis Saxoniae Magni* filia & *Francisci* sorore genuit *Catharinam Henrico Burgrasio Misnensi* elocatum, & *Claram* primo *Bernhardi Principis Anholdini*, & deinde *Pomeraniae Ducis Butzlai* conjugem) *Apollonia* celebs permanens.

Ex *ERNESTO* gubernatore patriæ & *Sophia Megalburgica*, nati sunt hi liberi, *Franciscus Ottho* (qui ducta *Elizabetha Magdalena Juniorum mi II. Electoris Brandenburgici* filia, statim moritur paulo post nuptias Ducales) *Fredericus* occumbens in pugna *Sivershusiana*, *Henricus* (cujus conthoralis est *Ursula Francisci Ducis Saxoniae Angrivariae & Wipshaldensis* filia, & *Henrici Archiepiscopi Bremensis & Administratoris Osnaburgensis*)

& Paderbornensis soror, ex qua Duci Henrico nati sunt *Julius Ernestus*, *Franciscus*, *Augustus*, *Elizabeth/ Ursula* & plures liberi, *Margaretha relicta* vidua *Joannis Comitis de Mansfeld* WILHELMUS gubernator patriæ (de quo dicam postea) *Elizabeth/ Ursula*, vidua *Othonis Comitis Schorvenbergici*, *Ursula* moriens mature, *Catharina* cælebs permanens, *Apollonia* moriens, *Magdalena Arnoldi de Bentheim & Stenfordt Comitis* vidua, *Sophia Popponis Principis Hennenburgici* vidua. Nunc redimus ad *Wilhelmum*, WILHELMUS, *Ernesti filius*, gubernator patriæ duxit uxorem *Dorotheam Christiani III. Dania Regis filiam* & *Frederici II. Regis Danorum* sororem, & ex ea genuit *Sophiam*, conthoralem *Georgii Frederici Marchionis Brandenburgensis*, Ducis *Borussia & Pomerania*, *Burggrafii Nurenburgensis*, *Ernestum*, *Elizabetham*, *Christianum*, *Augustum*, *Dorotheam*, *Claram*, *Annam Ursulam* & plures filios & filias illustres: Hic *Wilhelmus* ob pietatem valde commendatur. Nunc ad OTTHONEM *Henrici Ducis primogenitum*, *Ernesti & Francisci Ducum fratrem* & patrum *Henrici junioris & Wilhelmi junioris Ducum*, tendo. Hic OTTHO *Anna* ex Nobilibus de *Campen* in uxorem ducta, elegit sedes in *Harborg/* & genuit OTTHONEM doctum & prudentem Principem, cujus fuere duæ conjuges, prior ex Comitibus *Schorvartzburgicis* nata, marito peperit OTTHONEM, *Henricum* & *Joannem*, *Fredericum* atque *Elizabetham*: secunda est *Heylviga Comitissa Orientalis Phrisia*, ex qua ipse genuit *Wilhelmum*, *Ennonem* (mortuum) *Heylvigam*, *Henricum* (mortuū) *Christoferum*, *Othonem* & *Joannem*.

Ducatus *Luneburgensis* est vastus & amplus atque se ab *Albi* usque ad *Visurgim* extendit & clauditur dicecesibus *Magdeburgensi*, *Bremensi* & *Verdensi*, item Ducatibus *Brandenburgico*, *Brunsvicensi*, *Saxonia inferioris* & *Holsatico*, atque Comitatibus *Schorvenbergico* & *Hoyensi* atque *Wunstorpenfi*.

M.

MECKLENBORG, *Megapolensis*, modo Ducatus cinctus est regionibus *Ducum Saxonia inferioris*, *Pomerania*, *Holsatia* & ad mare *Balthicum* situs: Fuerunt olim ibi *Reguli Obotritorum*, deinde *Principes* & tandem *Duces*: ideo moderni *Duces* ultra annos centum hunc sibi titulum & eas etiam ditiones usurparunt & possident, ut sint *Duces Megapolenses*, *Principes gentis Henera*, *Comites Suerini* & *Domini Rostochii & Stargardia*. Proprio quodam scripto absolutam Genealogiã ho-

horum Ducum dedit clarissimus ac accuratissimus historicus Dn. Dn. Chytraeus atque quædam istorum, quando ad annum Christi 1349, venit & ad imperium Caroli IV. delabitur, repetit in sua elegantissima Chronologia, ubi Principum suorum Megapolensium certam sed brevem Genealogiam subjicit. Ego interim ut aliquid ex Alberti Crantzi Vandalia, præsertim ex libro 7. & cap. 42. atque reliquis capitulis de horum præstantissimorum Ducum, in honorem illustrissimi & præstantissimi Ducis Dn. Ulrici, & ejus ex fratre Nepotum, ut spei maxime atque expectationis non exiguæ, Principum Generosissimorum Inclytorum, ut JOANNIS & SIGISMUNDI AUGUSTI Ducum Megapolensium Genealogia subjiciam, quantum habere potui, ordo præstat & honor ejus Ducalis familiae: oro interim prædictum historicum celebrem & doctissimum virum D. Davidem Chytraum, ut hæc notis corrigat, si alicubi erravero.

JOANNES fuit *Vandalia Dominus*, pater Henrici per annos captivi, ex quo nascitur HENRICUS Princeps Megapolensis, qui dux primo *Beatricem* filiam *Alberti Marchionis Brandenburgici*, ex qua genuit *Mechtildin Otthonis Luneburgici* Ducis conthoralem & secundam duxit conjugem *Annam*, *Rodolphi Electoris Saxonie* sororem, ex qua genuit *Henricum* morientem & ALBERTUM & JOANNEM successores. Sed hæc est potior successio & stemma istorum Ducum.

HENRICUS *Burewini Principis Vandalorum filius*, nepos *Pribislai primi in hac gente Christiani Principis* (cujus frater *Nicolaus* moritur ex ruina domus in *Godesbusch*) ex *Sophia filia Regis Svecie* sustulit filios, JOANNEM NICOLAUM, BUREWINUM & PRIBISLAUM, qui filii quatuor dividerunt terram paternam. Senior fratrum JOANNES accepit pro sua portione *Megapolensem ditionem*, NICOLAUS accepit in *Güstrow Principatum Wandalia*, *Burewinus* *Dominatum in Dominio Rostochiensis & Pribislai Stargardiensem Principatum cum Dominio in Rechenberge & in oppido Puchum*. JOANNES assumens gradum *Magisterii in Theologia*, ex *Hennegica* conjugem genuit 6. filios, inter quos fuit & HENRICUS proficuum religionis ergo, *Hierusalem*, qui reliquit HENRICUM & JOANNEM, HENRICUS dictus præ magnitudine animi *Leo*, genuit ALBERTUM & JOANNEM qui sunt à *Carolo IV. Imperatore* creati *Duces Megapolensis*: ALBERTUS *Dux Megapolensis* reliquit HENRICUM gravem animadversorem in la trunculos, ALBERTUM *Regem Svecie* (cujus uxor erat *Rixa Otthonis Schwerinensis Comitis filia*) & MAGNUM. JOANNES Alberti frater & po

mus cum illo Dux creatus à Carolo IV. reliquit filios, ULRICUM, *Joannem* & *Rodolphum* Sverinensem Episcopum, atque *Albertum* Torpetensem Episcopum in Livonia: Ex ULRICO Duce nascitur HENRICUS, qui rursum genuit ULRICUM, qui sine hæredibus discessit.

Interim JOANNES, *Joannis primi Ducis filius & Ulrici primi frater* reliquit JOANNEM III. in quo & illa linea defecit, & sic rediit ad ALBERTI *primi creati Ducis stirpem*. HENRICUS dictus suspensor, ejus filius habuit filios ex *Regis Dania Waldemari filia Ingelburga*, *Albertum* deficientem in linea, & MAGNUM propagatorem patriæ & stirpis: Hic MAGNUS reliquit ex uxore *Ducissa Pomeranica Bugislai filia Elizabetha* JOANNEM *fundatorem Rosochianæ Academia*, iste ex *Domina Catharina* genuit HENRICUM & *Joannem*; HENRICUS cognomine *pinguis* genuit *Albertum*, *Joannem*, MAGNUM & *Balthasarum*, tres ordine abeunt sine prole: Solus MAGNUS reliquit hæredes ex *Sophia Pomeranica Erici II. filia* HENRICUM, *Ericum* & ALBERTUM. Hic desinit *Crantzius*. Interim ego pro mea ruditate pergam continuare stirpem: Erico deficiente sine mascula stirpe, *diviserunt Ducatus Henricus & Albertus fratres*, quorum soror erat *Sophia*, *Joannis Electoris Saxonie*, dicti cognomine *Constantis* fratris *Frederici III. Electoris* (dicti cognomine *Sapientis*, qui fundavit *Academiam Wittebergensem*) *conthoralis* atque mater *Joannis Frederici* Electoris Saxonie dicti duplici nomine *magnanimi*, quæ eo partu obiit. HENRICUS Dux *sapiens & pius Princeps* imo Princeps pacificus & pater patriæ (qui obiit anno Domini 1552.) tres habuit ordine *conjuges* primò *Ursulam* *Marchionis Brandenburgensis filiam* (quæ ei peperit *Ursulam* *Lantgraviæ Wilhelmi* conjugem & matrem *Philippi* nostro tempore bellicosi *Lantgraviæ Hassiæ*, qui subscripsit *Augustanæ Confessioni* Anno Domini 1530. & MAGNUM Principem verè doctum & pium (qui ex *Elizabetha Dania Regina* non sustulit prolem) atque *Sophiam Ernesti Lunenburgici* Ducis *conthoralem*; secundo duxit *Helenam Palsgraviæ Rheni*, quæ ei peperit PHILIPPUM, & aliquot *filias* maturè morientes: tertiam verò duxit *Ursulam Ducis Magni Saxonie filiam* & sororem *Francisci Ducis Saxonie, Angrivariæ & Westphaliæ*, ex qua nulla ei proles nascitur. ALBERTUS verò *Henrici Ducis* frater duxit *Annam* *Joachimi I. Electoris Brandenburgici filiam* & sororem *Joachimi II. Electoris* atque *Joannis fratris*, & genuit *Joannem Albertum* Principem doctum atque pium, omniumque *Studioforum patronum & strenuum* veræ religionis & libertatis simul *Germanicæ assertorem*, *Ulricum* Principem religiosum (cujus conjunx est pia matrona *Elizabetha Regis Da-*

nia Frederici I. filia & relicta vidua docti & excellentis Ducis Magdeburgensis Magni, Henrici filii, quæ Ulrico Duci peperit Sophiam Frederici II. Daniæ Regis conjugem) Georgium cum Electore Mauritio contra Magdeburgenses & postea contra alios fortiter pugnantem, & ita bellico Marte pereuntem, Christoferum administratorem Diacensium Raczburgensis, (cujus sunt duæ conjuges, prior Dorothea Frederici I. Regis Daniæ filia, altera Svecica Gustavi Regis Sveciæ filia & soror Erici & Joannis Regum, & Carolum, commendatorem in Mirow / & filium N. D. Gotthardo Kettlero Westphalo Duci Churlandia & Semigallia Primæ elocatum: Ex Joanne Alberto & Anna Sophia filia primi Ducis Brandeburgici Albertus Marchionis Brandenburgici, Principis verè pii & sapientis, cui sunt Joannes & Sigismundus Augustus, magnæ spei Principes &c. Habent Joannes Munsterus in Cosmographia sua, item Doctor Simon Foss Schwerinensis in parte tertia suæ Methodi Theologicæ, paulo aliter recitatam genealogiam horum Ducum: ego interim quæ reperi, recitavi &c. Cuilibet sit liberum sequi hoc, quod ei placuerit. In veteri Saxonie Chronico legitur quod anno Domini 1239. Guntselinus Comes in Swerino extruxerit & ædificaverit urbem Wismariam.

Nihil in litera N. O. P. Q. R. scribendum habeo.

S.

SAXONIA inferior. Ego hic recitabo genealogiam Ducum inferioris Saxonie in Lauenborch / qui se etiam scribunt Ducis Angriaria & Westphalia, in honorem & gratiam excellentissimi Archiepiscopi Bremensis, amplissimi Administratoris Osnaburgensis & Paderbornensis, Domini HENRICI illustrissimi Ducis Saxonie, Angriaria & Westphalia & de his quædam ex Cosmographia Sebastiani Munsteri, & ex libro Georgii Fabricii, quo recitat Catalogum Electorum Saxonie, tertio et antiquo Saxonum Germanico Chronico, quarto ex Chronicis Principum Anholdinorum, autore Ernesto Brotuffio congeram: interim litera A. in Genealogia Anholdinorum Principum aliquid dixi de his Ducibus: videam etiam de horum Principum Genealogia lector Albertum Crantzium in Saxonie libro 9. cap. 19. & 20. deinde Andreæ Hoppenrodium in primæ Stammbuche.

Hæc habet Georgius Fabricius in catalogo Electorum Saxonie. BERNHARDUS Alberti Ursi filius ex familia Anholdina post ex auctoritatem Henricum Leonem, creatus est Elector in conventu Wurzburgico anno

anno Domini 1180. & ædificavit arcem Lauenborch & dirutam ab *Henrico Leone* denuo instaurat. *RODOLPHUS primus, Bernhardi* istius pronepos, *Alberti* primi nepos & *Alberti II.* filius ad se transtulit *Marchionatum in Lauenborch* & hunc sibi usurpavit titulum: Nos *RODOLPHUS Deigratia Dux Saxonie, Angaria, Westphalia, Comes in Brien / Burchgravinus in Magdeborch* sacri Romani Imperii *Archimarscalcus* (Comitatum in *Brein* acceperat ab amita sua *Elisabetha*, quæ *Conrado ultimo Bremensi Comiti* fuit nupta) Huic in Electoratu succedit *RODOLPHUS II.* filius ex *Futta Otthonis Marchionis* filia, cui litem intendit de Electorali Dignitate *Ericus II. Dux Saxonie Leoburgius*, sed causa cecidit & à jure successione est exclusus: huic succedit *WENCESLAUS Rodolphi II.* Electoris frater, qui ex *Cacilia* filia *Francisci Carrariensis*, Principis *pavani*, *RODOLPHUM III.* successorem & *ALBERTUM III.* quoque Electorem genuit, quo mortuo absque hæredibus masculis, eam dignitatem ut propior hæres in mascula linea, *Ericus Dux Saxonie in Lauenborch* ambivit, sed patitur repulsam. Hactenus *Fabritii* sententiam audivimus: jam etiam audiamus *veteris Chronici Saxonici* descriptam de his Principibus Saxonie in *Lauenborch* Genealogiam. *ALBERTUS I.* *Bernhardi* filii *Alberti Ursi* gnatus Elector ex *Mechilda* (quam *Georgius Fabritius Helenam* vocat) filia *Otthonis Ducis Brunsvicensis & Luneburgensis*, genuit filium *ALBERTUM II.* qui ut ait *Chronicon Saxonicum* vetus, genuit *Rodolphum I.* teste etiam *Fabritio*, ex *Agnesa Imperatoris Rodolphi I.* filia, qui ducta *Anna Palsgravia* genuit *JOANNEM*, sed ejus tres uxores *Georgius Fabritius* numerat, ut *Futtam Brandeburgicam*, *Otthonis* filiam, quatuor filiorum matrem, *Cunegundim Polonicam*, *Agnezam Comitissam Lindaviensem*: Inter illos filios fuit sine dubio *JOANNES* quoque, qui tunc Ducatum inferioris Saxonie obtinebat, atque *Chronicon Saxonicum* vetus refert etiam *OTTHONEM* inter *Alberti II.* filios & vocat eum *Rodolphi II.* fratrem, qui ex *Regis Dalmatie filia Lofa* non sustulit prolem: ideo ex priore *JOANNE primo Rodolphi filio* liberi nati sunt, qui ducta *Helena Ducis Scleswicensis* filia genuit *JOANNEM II.* & quatuor filias. Sequitur stirps: *JOANNES II.* duxit filiam *Erici Regis Norwegie Gelburgam*: quæ marito peperit *JOANNEM III.* & *Albertum*, *JOANNES* duxit *Ducis Vandalie* filiam *Metiam*, *Albertus* vero *Sophiam Langrassii Hassie* filiam, ex *JOANNE III.* & *Meta* conjugate natus est *ERICUS Dux*, & *Helena* filia desponsata *Comiti Schoenbergico*: Hic *ERICUS* curat sibi desponderi *Elizabetham Ducis Sicini* filiam, & genuit *ERICUM II.* & *ALBERTUM*; *ERICUS* duxit

Holstenianam Agnezam, ex qua ei genitus est ERICUS III. cui detracta est Electoralis Dignitas: ALBERTUS vero *Erici II. frater* duxit *Sophiam Comitissam in Siegenhagen* / ex quo non legi quendam natum esse: ERICUS III. (cui ademptum est Electoris munus & in *Fredericum Marchionem Misnensem* translatum à *Sigismundo Casare*) duxit *Catharinam Ducis Brunsvicensis Magni* filiam, quæ ei peperit Ducem *Magnum Episcopum Caminensem & postea Hildesimensem*, *Albertum & BERNHARDUM* Ducem, qui *Bernhardus Albertum* Ducem, *Canonicum Coloniensem & Hildesimensem*, ducta *Albeida Pomeranica Ducissa* genuit *JOANNEM IV. & Sophiam* secundi *Ducis Bergensis* conjugem, *JOANNES* ducta *Dorothea Margrafia Frederici Marchionis circa Norbergam* filia genuit *Ericum Episcopum Monasteriensem*, *MAGNUM* Ducem patriæ, *Joannem Episcopum primo Paderbornensem*, deinde *Hildesimensem*, cui infelix fuit ille *Episcopus*, *Bernhardum & Robertum* *Canonicos Colonienfes*, atque *Fredericum & Henricum* maturos morientes in pueritia. *MAGNUS* duxit *Henrici Ducis Brunsvicensis dicti bellicosi*, qui in expugnatione arcis *Orth* in *Phrisia* periit, filiam *Catharinam*, *Christoferi Archiepiscopi Bremensis & Henrici junioris Ducum Brunsvicensium* sororem, & ex ea genuit *Dorotheam Christiani III. Regis Daniae* conthoralem, *Catharinam Regis Suecorum Gustavi* primam conjugem, matrem *Erici Regis*, *Claram Ducis Francisci Luneburgici* uxorem, *FRANCISCUM* gubernatorem patriæ, *Sophiam Antonii Comitis Oldenburgici & Delmenhorstani* conthoralem, matrem *Comitum Joannis Christiani* atque *Antonii*, *Ursulam* postremam *Henrici patris Principis Megapolensis* uxorem & viduam. *FRANCISCUS* liberalis princeps ducta *Henrici Ducis Saxonie & Marchionis Misnensis* filia & sorore amplissimorum *Electorum Saxonie* ut *Mauritii & Augusti*, *Sybillæ*, (quam alii *Sophiam* vocant) genuit *MAGNUM* habentem filii uxorem *Suecorum Regis* sororem & *Regis Gustavi* ex posteriori conjugio filiam, *N. FRANCISCUM* in gubernatione succedentem patri, cujus conjunx erat *Pomeranica Ducissa*, quæ ei aliquot *Ducales proles* peperit, & ea mortua ducit in conjugem *filiam Ducis Julii*, *Hedewigam Marriam*, quæ peperit *Henricum Archiepiscopum Bremensem*, *administratorem Osnaburgensem & Paderbornensem*, succedentem quoque patri in terra *Hadalariæ* occupatione & defensione, *Ursulam* *Henrici Ducis Luneburgici* conjugem, *Dorotheam Wolfgangi Brunsvicensis Ducis* conthoralem, *Fredericum præpositum Bremensem & Coloniam Chori episcopum* utrobique in *Metropolitano templo*, *MAURITIUM* sibi sumentem in uxorem, aliquam ex nobilibus.

Sebastianus Munsterus in Cosmographia sua hanc horum Principum Genealogiam refert: ALBERTUS II. Bernhardi nepos ex filio Alberto, Princeps senex genuit RODOLPHUM Electorem & OTTHONEM Ducem Lowenburghensem, ex quo Albertus III. absque hærede discedit: ex Rodolpho gignitur JOANNES, ex Joanne II. nascuntur ALBERTUS III. Elector (cujus filius Rodolphus II. & ex eo WENCELAUS) & JOANNES III. ex Joanne hoc nascitur ERICUS pater Alberti & ERICI, ex ERICO nascitur rursus ERICUS, ambiens Electoralem Dignitatem post ultimum suum cognatum Albertum Electorem sine hæredibus mortuum, ex hoc ERICO nascitur BERNHARDUS, cujus filius est JOANNES gignens Ericum, Bernhardum & MAGNUM, Ex MAGNO sunt FRANCISCUS, Dorothea Danica Regina, Catharina Suecia Regina, Clara Ducissa Luneburgica, & Elisabeth (debebat dicere Sophia) Comitissa Oldenburgica, &c. Hæc ille.

Jam ex Ernesti Brotuffii lib. 4. & 5. Genealogia vel Chronici Anholdinorum Principum prolixius de horum Ducum in Lowenborch, qui semper sub Electoratu Saxonie relati sunt, aliquid subjiciam. ALBERTUS versus Otthonis magni Comitis in Wallenstede / Ascania in Anholt & Bernborch filius ex Magni Electoris Saxonie ultimi ex sua familia videlicet Hermann Billingi primum creati ab Otthone primo & magno Cæsare, Ducis filia Helica, natus, primus est in sua familia Marchio Brandenburgensis & Elector, hic genuit BERNHARDUM Comitem in Wallenstede / Ascania, in Anholt & Bernborch / primum post exautoratum Henricum Leonem, Electorem Saxonie à Frederico primo Barbarossa creatum in sua familia, & OTTHONEM Marchionem Brandenburgensem, tunc BERNHARDUS ex Jutta Danica Regina genuit ALBERTUM I. Electorem, & HENRICUM quoque à prædicto Cæsare Frederico I. primum creatum Principem in Anholt / ex quo descendunt Anholdini sicut dixi in litera A. Hic BERNHARDUS anno Dn. 1181. ædificavit arcem Lowenborch ad albam, & ex hoc Bernhardi filio ALBERTO & Mechilda Otthonis I. creati Ducis Brunswicensis & Luneburgensis à Cæsare Frederico II. anno 1238. filia descendunt Duces inferioris Saxonie in Lowenborch (in libro 4. vocat illam Alberti I. Electoris conjugem Helenam idem Ernestus Brotuffius) nam conthoralis ejus Helena duos filios produxit dividentes Saxoniam, ALBERTUM II. Electorem, & RODOLPHUM Saxonie Ducem, cujus uxor fuit Anna Palsgravia, ex qua genuit Joannem discedentem absque liberis, & 4. filias: interim rediere Ducatus & inferior & superior ad Alberti II. hæredes: ALBERTUS II. ex Agneza filia Rodolphi Habsburgici Cæsaris

faris ejus nominis primi, OTTHONEM & RODOLPHUM quoque
 dividentes utrumque Ducatum Saxonie genuit. Nam OTTO dux
Loisia Regis Dalmacia filia non genuit masculum hæredem sed filiam *Elis-*
abetham elocata *Christofero II. Regi Dania* atque alteram filiam *Mech-*
vildin traditam in uxorem *Adolpho Duci in Schleswice*: moritur *Albertus*
II. anno 1312. *Wittenberge* sepultus: *Rodolphus primus* in sua familia *Electo-*
tor Saxonie, mortuo *Othone fratre* ad se traduxit successione *Ducatus*
inferiorem Saxoniam: Habuit uxores tres (ait libro 4.) *Jutta* *Branden-*
burgicam (ex qua ei natus est *MESICHO*) alteram *Sophiam Hassiacam* quæ
 ipsi peperit *RODOLPHUM II.* & *OTTHONEM* dividentes *Ducatum*
superiorem & inferiorem Saxoniam: *OTTHONI* in *Louenborch* erat conjugata
Agneza Wilhelmi Ducis Luneburgici filia pariens illi *Albertum Ducem*
Louenborch citò decedentem: *tertia conjunx* ignoratur. libro. cap. 4.
 dicit *RODOLPHI II. Electoris* fuisse conjugem *Annam Ruperti* (dicti *Ru-*
bri) *Palsgravi* & *Ducis Bavaria* filiam) quæ forsitan tertia fuit. Et hic *Bro-*
nffius longe aliam Genealogiam recenset quam *Georgius Fabritius*, qui
 non meminit in suo catalogo, *MESICONIS Electoris Saxonie*: Hic vero
 dicit in *Mesicone* desisse familiam *Electorum* ex *Bernhardo I.* & rursus ad
BERNHARDUM abnepotem *Henrici I. Principis Anholdini* fratris
Bernhardi I. in sua familia *Electoris Saxonie* devolutam *Electora-*
lem Dignitatem: & hunc *Bernhardum juniorem* ex *Agneza Lupoldi Ducis*
Austria filia genuisse *RODOLPHUM II. Electorem*, *OTTHONEM*
Principem in Anholt propagatorem suæ ibi posteritatis atque *Bernhar-*
dum propagatorem familie & posteritatis in *Bernborg* & *Serps* & *Ab-*
ertum Halberstadiensem Episcopum: *RODOLPHUM II.* illius *Bernhardi*
Anholdini eventi ad *Electora-*lem dignitatem filium nominat hic *Ernstus*
Broduffius: Sic *Mesichonem* planè præterit *Georgius Fabritius*, atque
 nescit de illo *Bernhardo* ex familia *Principum Anholdinorum* orto &
Electorum Saxonie numero, inserto, sic dicens *RODOLPHUM II. Rodolphi*
senioris filius è *Jutta Otthonis Marchionis Brandenburgici* filia est, cujus
 nxor *Elisabetha Comitissa Rupinensis* erat & moritur absque hæredibus hic
elector anno Dn. 1370. ideo ei succedit frater *Wenceslaus senior* *Rodol-*
phi ex *Agneza Lindaviensi Comitissa* filius, qui *Luneburgam* arcem invadit
 & *Magno Luneburgico Principi* ademit, & ex *Cacilia Francisci Carrariensis*
Principis Patavini filia genuit duas filias, elocatas *Ducibus Luneburgicis*
Frederico & Bernhardo, atque *RODOLPHUM III.* tum *ALBER-*
TUM III. Electorem: moritur *Wenceslaus* anno Dn. 1388. & *RODOL-*
PHUS III. Elector habuit duas uxores, primam *Landgrafii Thuringia* *Re-*
 1760

thasaris filiam Annam, alteram Barbaram Roberti Ducis Lignicensis filiam,
 & genuisse ex iis tres filios *Rodolphum* maturius morientem, atque *Wen-*
celaum & Sigismundum ait, quos noctu in arce Sveinicia ad Eliftrum
 nigrum sita ruina turris dormientes oppressit: Sic ALBERTUS III.
 successit fratri in Electoratu, qui ex *Offega Conradi Ducis Offensis in Sile-*
fia, filia anno Domini 1420. ducta, quando ejus frater Rodolphus priori
 anno mortuus esset, nullam prolem sustulit, sed moritur anno Dn. 1422.
 Addit autem *Georgius Fabritius* in *Rodolpho III.* occasionem cur à *Cran-*
zio & Brodussio dissentiat, primò quod sepulchrorum inscriptiones
 habuerit & consuluerit: & cætera edoctus sit à *Caspere Peucero* genero
 Philippi Melanchthonis, qui literas & monumenta Anholdina inspexer-
 rat. Hactenus *Georgius Fabritius Chemnicensis* libro *Electorum Saxo-*
niae: redeo nunc ad *Brotuffium*. Hic dicit *Rodolphum II.* ex *Anna Bal-*
thasaris Thuringi Marchionis filia genuisse *Wenceslaum Electorem* &
Joannem Ducem in Lowenborch, atque *Othonem & Wilhelmum*: Hic *Ro-*
dolphus instituit collegium *Wittenberga*. Sepultus est anno Domini 1385.
 ibi & uxor ejus *Anna* anno Domini 1395. hoc refert libro 4. cap. 9. ad-
 dens hunc se junxisse Ducatus, & assignasse suo filio *Joanni* partem in
Lowenborch: addit interim *Othoni* fuisse conjugem aliquam *Ducissam*
Lunenburgicam, sed absque hæredibus discessisse: & *Wilhelmum* mor-
 tuum anno Domini 1396. Sed libro 5. cap. 8. nomine *Wilhelmi* nume-
 rat *Rodolphum*, atque patrem *Rodolphum II.* dicit mortuum esse anno
 Domini 1363. ideo quando libro 4. dicit quod mortuus fuerit anno Do-
 mini 1385. censeo de juniore Rodolpho ejus filio id intelligendum esse:
 Deinde dicit à patre Rodolpho II. Electore ita patriam esse divisam, ut
Wencelaus Electoratum Saxonie, & *Joannes* Ducatum in *Lowenborch*
 obtineret: *Wencelaus* vero Electorem Saxonie genuisse *Albertum III.*
 Electorem Saxonie, & *ERICUM* ordine Ducem IV. ejus nominis in
Lowenborch, qui duxit *Ducis Magni de Brunsvich* filiam N. (de quo
ERICO postea dicemus) *ALBERTUM* vero tertium ex *Sophia Hassica*
 & *Comitissa in Siegenhagen*, genuisse *RODOLPHUM III.* Electorem Sax-
 onie & *OTTHONEM* Ducem in *Lowenborch*, qui *Otto* ducta *Elizabe-*
tha Lantgravia Hassie, genuit *ALBERTUM* Ducem Saxonie in *Lowen-*
borch, qui ex *Catharina Brandenburgica* nullam sustulit prolem, & sic re-
 diit ad *ERICUM* ipsius propinquum Ducem Saxonie in *Lowenborch* fa-
 milia. *ALBERTUS III.* post se reliquit successorem filium *RODOL-*
PHUM III. Electorem Saxonie, cui fuit conjunx, *Agnesa Comitissa in*
Mupin & Lindaw (qui duo Comitatus jam sublatis hæredibus subsunt
 Mar-

Marchionatui Brandenburgico) quæ ei peperit WENCELAUM II. Electorem Saxonie, WENCELAUS II. ex *Cacilia* filia *Francisci Paduini* vel *Cararia Principis* genuit RODOLPHUM IV. (qui ex *Barbara* Ducissa in *Signis* genuit tres filios *Wencelaum*, *Sigismundum* & *Rodolphum* omnes ante patrem mortuos) & ALBERTUM IV. ultimum ex illa familia Electorem, cujus uxor *Offena Ducis Aurelianensis* filia nullam protulit prolem. Hæc *Broctuffius* libro 4. nam redimus ad quintum liberum ejusdem: in quo refert de JOANNE filio RODOLPHI II. Electoris Saxonie, Duce Saxonie, Angarie & Westphalie, Dominum *Louenborch* cap. 9. Ex JOANNE Duce Saxonie in *Louenborch* & filio Rodolphi II. Electoris, nascitur matre *Helena* Ducissa in *Schleswigh* JOANNES II. qui ex *Elizabetha* filia *Erici Ducis Pomeraniae & Stettini* genuit JOANNEM III. Ducem Saxonie in *Louenborch*: qui *Gelburga* filia *Erici Regis Norwegie* ducta genuit ERICUM I. & *Helenam*, *Gerhardo* *Schwenbergico* elocata. ERICUS vero Joannis III. filius genuit ex *Agnesa* Ducis *Gerhardi* in *Schleswigh* & *Comitis* in *Holstein* filia ERICUM II. & ALBERTUM. Hic *Ericus* primus magna gessit bella cum civitatibus *Lubeca* & *Hamburga*, propterea ipsi aliquot arces & oppida jure belli adempta sunt & ipse in arce prope *Hamburgum* caditur, vide *Cronizium* libro 9. cap. 19. & 20. Saxonie: ERICUS II. Dux Saxonie in *Louenborch* Angarie & Westphalie fuit, cujus conjunx erat Ducissa *Lauenburgica* quæ ipsi peperit *Ericum III.* cito morientem, & *Elizabetham* *Comiti Hojensi* *Joanni* elocata: Et hic quoque ERICUS II. majora quam pater gessit bella cum urbibus *Lubeca* & *Hamburga*, & hac decursa ipsi etiam plus oppidorum & ditionum jure belli ademptum est: ALBERTUS III. Dux Saxonie, Angarie & Westphalie in *Louenborch* frater *Erici II.* & filius *Erici primi*, habuit conjugem *Sophiam* *Comiti* *Saxoniae* *Siegenhagen* quæ ei peperit OTTHONEM, qui ducta *Elizabetha* *Landgravia Hassia* genuit ALBERTUM IV. RODOLPHUM & JOANNEM IV. ALBERTUS IV. duxit conjugem *Catharinam* *Margraviam Brandenburgicam*, & RODOLPHUS duxit *Sophiam* *Landgraviam Hassia* (uterque discedit absque hærede) JOANNES itaque quartus Dux Saxonie in *Louenborch* duxit *Mechtildam* *Megapolensem* vel *Principis Vandalorum* filiam, ex quibus nascitur *Joannes V.* & *Ericus IV.* qui erat in aula *Cæsaris Caroli IV.* & in exercitu *Cæsario* perfoeditur: & *Joannes* perit absque familia: ita discedit stemma *Joannis I.* & redit familia Ducum *Inferioris Saxonie* ad WENCELAI *primi* *Electoris* filium ERICUM IV. (vel ut ego censeo quintum. Nam *Ernestus Broctuffius* fuit

malus calculator) qui *Ericus* duxit uxorem *Catharinam Magni Ducis Brunsvicensis* filiam, ex qua ipsi sunt nati *Magnus* primo *Caminensis*, deinde *Hildesimensis* Episcopus, *OTTO* maturius moriens, *Joannes VI.* circa *Raceburgum* interemptus, *Albertus* Canonicus *Hildesimensis*, *BERNHARDUS III.* & *ERICUS VI.* qui duxit conjugem *Elisabetham Winsbergicam* Comitissam, sed huic *Erico* jus ad Electoratum Saxonie est ademptum & translatum ad *Fredericum Marchionem Misnia*: *BERNHARDUS III.* *Erici IV.* vel ego ut censeo quinti) filius, Dux Saxonie in *Lowenburg* / *Ducis Steinenfis Warxelfeni* filiam *Sophiam* sumpsit sibi conjugem, quae ei peperit *JOANNEM V.* (ut ille homo aliquantulum obliuiofus sentit, sed ego septimum sentio) anno Dn. 1445. & *Sophiam* *Duci Juliacensi & Bergensi, Comiti in Ravensborch* elocatam. *JOANNES* filius *Bernhardi* duxit conjugem *Dorotheam Frederici filiam Marchionis Brandenburgensis & Burgavii in Nurenberg* & genuit ex illa *Rodolphum* maturius morientem. *Ericum* primo *Hildesimensem* (quem Episcopatum resignavit fratri *Joanni*) & postea *Monasteriensem, Bernhardum Metropolitannum Coloniensem Praepositum, Joannem Hildesimensem Praesulem* (quem ex tota ditione *Hildesimensi* eiecerunt *Duces Brunsvicenses, Ericus senior* & ejus ex fratre *Henrico* bellicoso nepos *Henricus junior* anno Dn. 1519.) *Henricum* & *Fredericum* in adolescentia discedentes, atque *MAGNUM* propagatorem familiae: atque sex filias *Adelheidim* maturius morientem in aula Ducis *Bergensis, Elisabetham* & *Sophiam* in pueritia decedentes, *Catharinam* monialem in *Keinebock* / *Annam* elocatam *Joanni Comiti in Rupin & Domino in Lindau* & *Magdalenam* in adolescentia fati concedentem: *MAGNUS* sibi ereptam *Hadelariam* recuperans & *Bremensi Praesuli* adimens, postea ipsi reconciliatur (erat enim *Archipraesul Bremensis Christoferus Dux Brunsvicensis Henrici senioris* filius) ducta ejus sorore *Catharina*, quae *Henrici junioris*, qui erat pater *Julii*, quoque fuit soror: Ex ea genuit *Magnus* filium *FRANCISCUM I.* *Dorotheam Regi Danie Christiano III.* elocatam, *Catharinam Regi Suecia Gustavo* in conjugem traditam, matrem Regis *Erici, Sophiam Comitis Antonii de Aldenburg & Delmenhorst* conjugem, sed ego addo quartam filiam & quintam *Claram Ducis Lunenburgici Francisci* conthoralem, atque *Ursulam Henrici Ducis Megapolensis* uxorem; *FRANCISCUS* Dux Saxonie, Westphaliae & Angrivariae, Princeps beneficus, duxit sibi conjugem *Sybillam Henrici Ducis Saxonie & Landgravii Thuringiae, Marchionis Misnorum* filiam & Electorum Saxonie *Mauritii & Augusti*

fororem anno Dn. 1540. Dresdæ (hanc multi vocant *Sophiam*) hæc habet *Ernestus Brodtuffius*.

Hæc volui jam prolixè ex diversis historicis recensere in honorem & gratiam excellentissimi *Archipresulis Bremensis, Administratores Osnaburgensis & Paderbornensis*, atque illustrissimi Ducis Saxonie, *Angrivariae & Westphaliae* Domini HENRICI, Domini & Principis patriæ meæ amplissimi & clementissimi, filii *Francisci I. Ducis Saxonie, Angrivariae & Westphaliae, & nepotis Ducis Magni, &c.* Etsi in recensenda hac Genealogia discrepent auctores, in eo tamen conveniunt, quod *Ducatus Inferioris Saxonie ex antiquissimo Principum Anholdinorum & in Westphalia genere*, primam originem ducant, & ex *Bernhardi Anholdini* primæ & *Frederico I. Cæsare Electoris Saxonie* creati familia descendant: Sic certum est hanc Ducum Saxonie Inferioris prosapiam esse nobilissimam, præstantissimam, illustrissimam & vetustissimam.

T. In hac litera nihil deducendum habemus.

W.

WESTPHALIA fuit proprius inter *Rhenum & Visurgim flumina Ducatus*, circa *Amisim & Lupiam* fluentia, & erat superior & inferior olim, sicut in proprio tractatu annotabo, quem quarto libro inferam. *WEDEKINDUS Rex Saxonum & Westphalorum* sicut & *Majores ejus, & se scripserunt Duces, & re ipsa possederunt Ducatus Westphaliae & Angrivariae*: sed tunc multa ad honorem Dei & in gratiam *Caroli Magni Cæsaris*, ex suis istis Ducatibus remisit in usum *Episcopatus*, ut ea, quæ & *Monasterienses & Osnaburgenses; & Paderbornenses* atque *Altidenses Presules* occupant: interim ipse à *Carolo cum suis liberis* (quos multos, ut *Cranzius & Peucerus* scribunt habuit) creatus est *Dux Saxonie & Westphaliae*: Sic scribit *Casparus Peucerus in suo Chronico de stemmate Wedekindi Magni*: *Sighardus* pugnavit cum *Dagoberto Francorum Duce*, & habuit filium *Dietericum* pugnantem cum *Carolo Martello*, cuius filius fuit *Wernechins, Dux Engariae & Dominus in Jborcht* pater *WEDEKINDI MAGNI* se opponentis aliquoties *Carolo Magno Cæsari, & Brunonis fratris ejus*. *WIDEKINDI filii* erant *Widekindus junior, Walbertus* & plures: & probat *Peucerus* multorum Principum familias imo etiam aliquot Regum ex hoc *Wedekindo Magno & ejus prosapia* originem duxisse. Tandem *OTTO I. dictus Magnus Cæsar Hermannus de Bith*

vel *Bilingum* constituit Ducem Saxonie & Angarie atque Westphaliae; & OTTHO III. Cæsar hujus filium BERNHARDUM constituit Electorem Saxonie, qui se etiam scripsit Ducem Angrivariæ & Westphaliæ cum suis posteris, ut filiis ORDOLPHO & HERMANNO, atque nepote MAGNO, qui caruit mascula hærede: ita ad LOTHARIUM Comitem Suppelenborgensem & in Arnsberg (Comites enim in Arnsberge se etiam scribebant Comites Westphaliae, ut de bellicoso Frederico Comite in Arnsberge & Westphalia apud Crantzium in Metropoli & Saxonia legitur) ab Henrico IV. Imperatore titulus & Ducatus Saxonie, Angrivariæ & Westphaliae defertur, qui etiam Sassenburgum prope Warendorpium extruxit, qui post Henricum V. Imperator eligitur, atque cum filia Gertrude Henrico Guelfoni Duci Bavariae, dicto cognomine Superbo, contulit in dotem eos tres Ducatus & Electoralem dignitatem Saxonie, quos Ducatus cum Electorali officio in filium Henricum Leonem nepotem Lotharii derivavit, quo nunquam potentior Princeps in Germania ab eo tempore fuit, nisi forte hodie ipsi conferas modernum Imperii Electorem Saxonem Augustissimum Principem, & Ducem Saxonie Augustum. Henricus Leo (a quo descendunt Duces Brunsvicensis & Luneburgenses, ut in hoc libro dictum est) cum ob fortitudinem animi, Heroicam personam & potentiam longe lateque se extendentem ab Albi ad Visurgim, a Visurgi vicissim ad Rhenum, & à jugis Herciniis usque ad mare Balbicum, (atque in Suevia atque circa Rhenum in Bavaria, sua se potentia late extendit) esset vicinis Principibus & imprimis inquietis Episcopis formidabilis, ceperunt eum, quem metuebant, odisse. Nam cupiebat Episcopos in justum ordinem redigendos, & libris, pietati, studiis ac piis exercitiis consecrandos potius censuit, quam ut Regimini politico manum applicarent. Nam & ipse tres Episcopatus constituit vel fundavit & eis mediocria bona adjecit, ut Lubecensem, Raceburgensem & Sverinensem, satis esse existimans, si mediocri sustentatione ad interim liberaliter sustentarentur atque alerentur, non autem ut multarum Ditionum possessores essent. Ita propter Comitatum in Sontmerseburg/ quem alii Palsgraviatum appellant, disceptavit cum Wigmanno Magdeburgico, cum Halberstadensi Presule de ditionibus & earum finibus, urbis Bremensis jurisdictionem ad se quoque transtulerat: contendebat cum Coloniensi Presule de urbis Susatensis & Susatensium Pagorum Dominio; cum Monasteriensi, de Saxenburga arce & de oppido & præfectura Dulmone; cum Osnaburgensi si ei erat propter terminos & fines suæ arcis Engeren; cum Mindensi certabat de urbis Jurisdictione & de arce Wedekindesbergos;

Nun 2

Cum;

Cum *Hildesimensi* magna erat ipsi controversia de *diversis locis, Comitibus, terminis, agris & Dominiis*: concitat deinde in vicinia ex *Saxonia* omnes Principes & Comites vicinos in se. Nam & *Thuringia Landgravium & Margravium Misnia* atque *Hassia Landgravium* sibi inimicos sua violentia reddidit: vicinis urbibus & Imperii civitatibus clamum inferit: ita ad *Rhenum* discepat cum *Leopoldo & Henrico Austriacis* & cum reliquis vicinis Principibus: ita Episcopi multi in eum conspirant, & ipsi cum aliis potentiam longe lateque se extendentem, invadebant: denique & vicinos seculares Principes excitant, ut turmatim hostilia contra ipsum tentarent, sed cum nihil proficerent, erat enim ejus potentia major, quam ut ei possent resistere: Sic eum unanimi querela decessit ad *Casarem Fredericum I. dictum Barbarossam*, ipsi jam antea intentum licet eum ex faucibus Romanorum civium eripuisset atque ad duo loca millia civium trucidasset: tandem in *Comitiis Wurzburgis* damnatus & non solum *Electoralis Dignitate*, sed etiam omnibus reliquis Ducatibus & *Dominiis exuitur*: ita *BERNHARDO Anholdino nepoti Otthonis Ballenstadii & Ascania Comitis & Marchionis in Soltwedel* & *Alberti urfi Marchionis Brandenburgici filio*, Ducatus *Saxonia* in *Electorem* ab ipso *Casare Frederico Barbarossa* confertur, deinde expresse *Gobelinus Perizonius in suo Cosmographico*, & *Casparus Peucerus in Chronico Philippico* scribunt, quod *Bernhardus ille & Coloniensis Præsul* communiter sint admissi ad Ducatum *Angrivaria & Westphalia* à *Casare*, ideo non minus iste *Bernhardus* & succedentes ex istius linea *Electores Saxoniae* usque ad ultimum ejus prolapsæ *Electorem*, quando eo mortuo *Electorum* transferretur ad *Magistrum Misnenses*, & reliqui deinde *Duces Saxoniae* inde descendentes sibi titulum *Ducum Angrivariae & Westphaliae* usurparunt, sicut adhuc faciunt *Duces Saxoniae in Lowenborch* ex linea istius *Bernhardi* descendentes: Et cum iste *BERNHARDUS* debuisset ad utrumque Ducatum æquali jure admitti tamen sibi & pro se retinuit *Coloniensis Præsul* cum posteris, utrumque solus. Et rectè dixit *Peucerus libro 4. Chronicorum Philippi*, *Coloniensis*, a jens: ex ea direptione ad se vi traxit Ducatum *Angrivariae in Westphalia*, qui in transactione adjudicatus erat *Bernhardo*. Hac marina folia rubra retinere, sed *Coloniensis* gerit in insignibus *Cyprii Westphaliae*, pullum videlicet equinum album, & insignia *Angrivariae*, atque *Aquilam Comitatus Arnsburgici* insigne.

FINIS hujus Libri.